

ilke

AYLIK İNCELEME YORUM BELGE DERGİSİ

MUSTAFA SUPHİ ve
ARKADAŞLARINI ANIYORUZ

kitle partisi / Y.Şarma

KÜBA DEVRİMİ'NİN

18. YILDÖNÜMÜ/A.Del Cristo

kapitalist-olmayan
kalkınma yolu .1.

SOSYALİST ENTERNASYONAL,
Doğuşu ve İki Belge

**azerbeycan demokratik
fırkası ve 21 azer olayları**

CİLT / 7

ŞUBAT 1977

SAYI / 38

İÇİNDEKİLER

Barışın güçlendirilmesi için	3
«Adı çağlar boyu yaşayacak, eserleri de...» / İLKE	5
M. Suphi ve Anadolu Komünistleri / Z. Nuşirevan	6
İki Kongre / Mustafa Suphi	9
Küba Devriminin 18. yıldönümü / Aguirre Del Cristo	11
Asya 1977 / K. Smirnov	13
KEYK ve Üye Ülkelerin Endüstriyel Gelişmesi	15
Kitle Partisi / Yogindra Şarma	34
Sosyalist Enternasyonal, Doğuşu ve İki Belge / İLKE	45
Azerbeycan Demokratik Fırkası ve 21 Azer Olayları	56
Kapitalist - Olmayan Kalkınma Yolu / İLKE	72

TIJSTAV

Sahibi: Öner Ciravoglu / Yazışleri Müdürü: İlker Demir / Yazışma ve havale adresi: P.K. 71, İstanbul / Yönetim ve Dağıtım adresi: Cağaloğlu başmusahip Sok. Tan Apt. No: 10/11 İstanbul / Abone şartları Yıllık 100, altı aylık 50 lira. Dış ülkeler için iki katıdır / Baskı: Ze basımevi / İlan: Tam sayfa 500 lira, Diğer ilanlar santimi 25 lira / Basıldığı tarih: 1 Şubat 1977

BARIŞIN GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN

«Yumuşamanın alternatifi yoktur. Barış içinde birlikte yaşama, özellikle atom çağında devletler arasındaki karşılıklı ilişkilerin tek akıllıca ve kabul edilebilir esasıdır.» Bu açıklamayı Dünya Barışsever Güçler Forumuna katılanlar yaptılar. Forum 14-16 Ocak tarihleri arasında Moskova'da toplandı ve çalışmalara 115 ülkeden 500 delege katıldı.

Forum çalışmasının sonuçlarını yansıtan ortak bildiriye yumuşamanın güçlendirilmesi ve ona evrensel bir karakter kazandırılması gerektiği belirtiliyor. Belgede, «yumuşamanın dünya çapında bir nükleer felâketi tamamiyle ortadan kaldırmaya bile böylesi bir felâket tehlikesini azaltmaya yol açtığı, foruma katılanların tüm dünyada sağlam ve âdil barışa götüren yolu yumuşamada gördükleri» belirtiliyor.

Forum'a katılanlar, barışsever güçleri, silâhlanma yarışının kaçınılmazlığına ve silâhsızlanmanın olanaksızlığına ilişkin tüm anlayışlara kesinlikle karşı koymaya çağırıyorlar. «Bu, herşeyden önce mevcut anlaşmazlık ve gerginlik merkezlerinin barışçı ve âdil bir temel üzerinde ortadan kaldırılması, yeni anlaşmazlıkların ortaya çıkışının önlenmesi, uluslararası ilişkilerde kuvvet kullanmaktan vazgeçilmesi, nükleer ve diğer toplu imha silâhi türlerinin kullanılmasının olanaksız hâle getirilmesi, bu silâh türlerinin yayılmasına izin verilmemesi, yeni ve daha tehlikeli imha silâhi türlerinin ve sistemlerinin yapımının yasaklanması demektir. Bu, silâhlanma yarışını durdurmak, genel ve tam silâhsızlanma perspektifini kastederek silâhları ve silâhlı kuvvetleri azaltmaya başlamak demektir.»

«Yumuşamanın geliştirilmesi ve istikrarlı süreci, ulusal kurtuluş mücadelesinde halkların zaferi için, onların ülkelerinin gelişme yollarını dışardan hiç bir müdahale olmaksızın bağımsız olarak seçmelerine ilişkin egemen haklarının sağlanması için, gelişmekte olan ülkelerin bağımsızlığı-

nın güçlenmesi ve yeni bir ekonomik düzenin kurulması için, tüm sömürgeci, ırkçı ve faşist rejimlerin ortadan kaldırılması için yeni, elverişli koşullar yaratmaktadır. Bu ulusal kurtuluş mücadelesinde kazanılan her başarı yumuşamayı aynı ölçüde güçlendirmektedir.»

Forum'a katılanlar, yumuşamanın istikrarının, sosyal ilerleme ve ekonomik, sosyal, vatandaşlık, siyasi ve kültürel insan hak ve özgürlüklerinin tam olarak temini için yeni ve elverişli koşullar yaratacağını belirttiler.

«Barış mücadelesi ve bu zorunlu sorunların çözümü uğrunda mücadele organik olarak ilişkilidir. Yumuşama yolu, günümüzde barış ve ilerlemenin ana yoludur», deniyor ortak bildiride.

Forum, dünya kamuoyunun uluslararası sorunların çözümünde, barış, ulusal bağımsızlık ve yumuşamanın derinleştirilmesi mücadelesinde gidecek etkili bir faktör haline geldiğini belirtti. Tüm barışsever güçlere savaş yolunu kapatma ve birinci derecede önemli sorunların çözümüne, yumuşamaya geri dönülmez bir nitelik verilmesine yardımcı olma çağrısında bulundu (APN).

TÜSTAV

“Adı Çağlar Boyu Yaşayacak, Eserleri de...”

İLKE

Ölümünden bu yana 53 yıl geçti. Aradan geçen bunca yıl, Lenin'in bize bırakmış olduğu mirasın yaratıcı bir biçimde değerlendirildiğini, ona lâîk birçok görevin üstesinden geldiğini doğruluyor.

Lenin, tek sosyalist ülke olan Sovyetler Birliği'nin sağlamaştırılması döneminde, bu yolda tüm ülkeler işçilerinin ve halklarının umutlarını bu ülkenin başarılarına bağladığı bir dönemde öldü. O, çağımızın kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı olduğunu belirterek, sosyalist ülkelerin çoğalmasını bir sistem haline gelmesini, emperyalizme karşı tek güvencenin bu olacağını belirtiyordu.

Lenin'in mirasçıları bunu doğrulayacak bir çok iş başardılar. Dünya sosyalist sistemini, dünyanın ileriye doğru gelişmesinde belirleyici hale getirdiler. Dünya barışına en büyük katkının sosyalist ülkeler tarafından yapıldığını, en tutarlı barış savunucularının sosyalistler olduğunu kanıtladılar. Bir süre önce dünyanın tüm barışsever güçlerinin katıldığı bir Forum'un Moskova'da yapılması buna bir örnektir.

Gerek Sovyetler Birliğinin, önündeki sorunların çözümünde elde ettiği tarihsel başarılar, gerekse Lenin'in yolundan yürüyen öteki sosyalist ülkelerin ve halkların kazanımları, giderek Lenin'in milyonlarca insan tarafından yüksekte tutulan bir bayrak olarak daha bir güçle kavranılması, 53 yılın olumlu sonuçları arasındadır.

O, çağının koşullarına uygun olarak, işçi sınıfını iktidara getirebilecek bir partiyi, yeni tipte bir partiyi yarattı. Partiyi, çeşitli eğilimlerden, özellikle ekonomizmden korumasını bildi. Dünyanın ve ülkenin içinde bulunduğu durumun derin bir tahlilini yaparak, gelişmenin perspektifini çizdi. Her zaman Aşil'in topuğunu ilk tesbit eden oydu. Ve 1917 Ekiminde Lenin'in yayından fırlattığı ok, tam «topuğa» isabet ediyordu. Çarlık düzeni tepe-taklık oluyor, bu düzen altında yaşayan tüm halklar da dahil olmak üzere, ülke özgürlüğüne kavuşuyordu.

Lenin'in başarıları bu kadarla kalmıyor. Devrim sonrası ülkenin içine düştüğü iç savaş ortamında, emperyalistlerin saldırılarına, onların ab-lukalarına rağmen DEVRİM'i korumada gösterdiği çaba, dünya halklarına cesaret aşılayıcı bir olgu idi.

Bugün O'nun düşünceleri, tüm halkların yolunu aydınlatmaya devam ediyor.

Engels'in Marx için söylediği sözler onun için de geçerlidir:

ADI ÇAĞLAR BOYU YAŞAYACAK, ESERİ DE...

MUSTAFA SUPHİ ve ARKADAŞLARINI ANIYORUZ

28 Ocak'ta Mustafa Suphi ve arkadaşlarının hunharca katledilişlerinin 56. yılı anıldı. Türkiye işçi sınıfı hareketinin bu ilk öncülerini saygıyla anan Dergimiz, olayın ikinci yılında bir yazı yazan Zeynullah Nuşirevan'ın bir yazısını ve Mustafa Suphi'nin İkinci Kongre adlı önemli bir yazısını yayınlamayı bir görev sayıyor.

Yazılarda geçen ve bugün artık kullanılmayan sözcüklerin karşılıklarını yazıların sonuna ekledik.

İLKE

Mustafa Suphi ve ANADOLU KOMÜNİSTLERİ

ZEYNULLAH NUŞİREVAN

Bugün Türkiye Komünist rehberlerinden Mustafa Suphi öleli iki sene oluyor. Bu münasebetle Türkiye burjuvazisi tarafından oynanılan bu kanlı faciaya tekrar ircai nazar etmek, «Mustafa Suphi'nin kıymetli hatırası»nı tekrar yad etmek, bir vazifedir.

Rusya Şûralar Cumhuriyeti şark aksamında çalışan fırka işçilerinin ekseri onu biliyorlar.

Serlevhamıza bakarak «Mustafa Suphi yoldaşın Anadolu Komünist Partisi yani Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası ile münasebeti»nden bahsedilecek zannedilmesin. Biz burada Suphi yoldaşın öldürüldüğü sırada Anadolu Komünist Fırkasının vazifesini kısa birkaç cümle ile anlatmak istiyoruz.

Mustafa Suphi faciasını Türkiye genç burjuvazisi 1921 senesi bida-yetlerinde oynadı. Bu esnada Türkiye Büyük Millet Meclisi artık dokuz aylık bir hayata malik olmuştu. Hakimiyet tam manasıyla Meclisin eline geçmişti.

Meclis mahalli isyanları bastırılmış, muhalif unsurları tamamen susturmuş, muntazam bir ordu teşkil etmişti. Harici siyasette zahir olmakla beraber dahili teceddüdat programında daha kökten yenilikler talep etmekte olan «Hafi Türkiye Komünist Partisi»ni inhişal ettirmek için burjuvaların kendi riyaset ve inhisarları altında ve «Resmî Komünist Fırkası» namında sahte bir teşkilat yapılmıştı. Hakiki komünistlerin devamlı mücadeleleri neticesinde pek az zamanda foyası meydana çıktı. 1920 senesinin nihayetlerinde hafi Komünist Fırkası resmî olarak «Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası» namı ile teşekkül etti ve hükümetin harici siyasetine ne kadar müzaheret ettiyse de, daima ciddi takibat ve tazyikata maruz kaldı.

Vaziyeti siyasiye tam bu merkezde iken Avrupa emperyalistleri tarafından Türkiye burjuvazisine anlaşma teklifi vaki oldu. Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti sulh esaslarını konuşmak ve kararlaştırmak için Londra Konferansına davet ediliyordu. Avrupa burjuvazisi ile anlaşma lüzumuna kani olan bu genç burjuvazi, Avrupadaki efendilerin hoşnudisini üzerine celbedebilmek için her iki cephede, Ankara ve Kafkasyadaki Türk komünistlerine karşı kati bir taarruza girişti. Türkiye burjuvazisi zannediyordu ki, komünist teşkilatlarının evrak ve dosyalarını sulh murahhaslarının çantasına koyarak yolladığı takdirde Avrupalı efendiler derhal sulh vereceklerdi.

Fakat bizim genç burjuvalarımız pek yaman gaflet ediyorlar ve aldıyorlardı. Deste deste komünistleri vahşiyane boğazladıkları halde bile Londra'dan pılyı pırtıyı toplayıp sürülerek dönmeye mecbur oldular.

İşte Türk işçi ve köylüsünün kurtuluş davasına karşı hazırlanmış olan bu hiyanet tertibatı her iki komünist guruplarına karşı büyük taarruz yapmıştır. Ankara'da Türk Halk İştirakiyun Fırkasının azaları 11, 27, 28 Kanunusani 1921 tarihlerinde gurup gurup tevkif olunarak hapisanenin ıslak köşelerine atılırken diğer taraftan şark cephesinde Suphi ve arkadaşlarına karşı caniyane bir facia oynanmağa başlamıştı. Suphi'nin Anadoluya dühulünü teşvik eden burjuva acentaları, burjuva uşakları, zahiren Suphi ve arkadaşlarının yüzüne gülmüşler, yoldaşlık etmişler ve alttan alta bu faciyanın tertibatını ikmal ile meşgul olmuşlardır. Erzurum'da Müdafai Hukuk ve Muhafazai Mukaddesat Cemiyeti, komünizm aleyhinde güya din namına beyannameler çıkarmışlardır. Bu suretle Suphi ve arkadaşlarına cahil halk kitlelerinin taassubunu kabartmışlardır. Suphi ve arkadaşlarını —şüphesiz imha etmek emeliyle— Erzurum'dan, Trabzon'a yollamışlar ve Trabzon'da da yanındaki 14 arkadaşlarıyla beraber Anadolu komünistlerinin son gurupunun tevkif olduğu 28 Kanunusani 1921 gününde vahşiyane bir surette parçalayıp denize atmışlardır.

Suphi gurubu ve Ankara komünistleri, her ikisi aynı sebepten, yani

sınıf mübarezesinin aynen tezahüratından dolayı aynı zamanlarda burjuva taarruzuna maruz kalmışlardır.

Ankara komünistleri hapisane işkenceleri ve kürek cezalarıyla kurtulabildiği halde, Suphi ve arkadaşları gurubu vakitsiz bir surette inkılap kurbanları sırasına geçmişlerdir.

Komünistler için daima halk kitleleriyle beraber çalışmak ve arkadaş intihabında çok müşkülpesent olmak, sınıf mücadelesi esasını unutmamak, burjuvanın bu mücadelede kullandıkları dolambaçlı yolları daima gözönünde bulundurmak lazımdır. Türkiye işçi ve köylülerinin kurtuluşları uğrunda ilk tahtı muhakemeye alınmak Ankara fırkasına ait olmuşsa, bu gaye uğrunda ilk kurban olmak da Suphi ve arkadaşlarına müyesser olmuştur.

Evet, Suphi ve arkadaşları çok büyük ve tarihi bir şeref kazanmışlar, iftiharla güle güle ölmüşlerdir. Fakat Türkiye emekçileri, kıymetli rehber ve halâskârlarından bir gurubu kaybetmişler ve Türkiye burjuvaları da en biaman düşmanlarının bir kısmından kurtulmuşlardır.

Burjuvaların hareketini sınıf noktazarından tabii görüyoruz. Fakat kıymetli rehberlerinden büyük bir gurubunu kaybeden ve pek az samimi rehberlere malik olan Türkiye emekçilerini de vakitsiz ziyanlarından dolayı taziye ederiz.

Kanunusani 1923

TÜSTAV

İkinci Kongre

MUSTAFA SUPHI

Geçen sene Mart ayında beynelmilel inkılapçı Rusya'yı Avrupa ve Amerika burjuvazi kuvvetlerinin şimal ve garbden, Kolçak ve Denikin kara kuvvetlerinin Şark ve Cenup'tan şiddetle tazyik ettikleri sırada Moskova'da istişare için davet edilmiş olan muhtelif Avrupa ve Asya amele ve rençber (Komünist partileri) vekilleri, Kremlin Sarayının muhteşem Ödüller Salonunda toplanmışlar ve 30 bu kadar teşkilatı temsil eden 50 kişilik bu meclisi, Üçüncü Komünist Enternasyonalinin Birinci Kongresi ad ve ilan etmişlerdi. İkinci Enternasyonalin azaları olan İngiliz, Fransız, Alman sosyalist ve sosyaldemokrat firkaları cinayetkâr Avrupa harbine rey ve kalemleriyle katışarak amele ve rençber siyasi firkalarının sulh ve musalemet cephesini dağıtmağa ve böylece cellat Avrupa ve Amerika emperyalizminin bir kat daha kuvvetlenmesine nasıl sebep oldular ise, 1919 senesinde Kremlin Sarayında doğan Üçüncü Enternasyonal'de, bu dağılık firkaları tedricen kendi azimkâr iradesi altında toplamağa muvaffak oldu. Alınan haberlere göre bugün, Temmuzun 17'sinde açılacak olan İkinci Kongreye iştirak etmek üzere Avrupa, Amerika ve şark memleketlerinden 400'e yakın vekiller Moskova'ya gelmişlerdir. Alman Spartakistlerinden başka müstakil sosyal demokratların, İtalyan İngiliz Sosyalist firkalarının, Amerikan Amele Fırkasının, Fransa, Macaristan, Avusturya, Balkan komünist partilerinin toplandıkları bu Kongrede Türkiye, İran ve Rusya Şuralar Federasyonu içindeki bütün şark halkları komünist teşkilatlarının vekilleri birleşmiş olacaklardır. Üçüncü Enternasyonalin Birinci Kongrede vücud getirdiği metin azimkâr beynelmilel birlikle sosyalist Rusya'yı saran boğucu kuvvetleri dağıtıp kovmaya muvaffak oldu. Muhtelif Avrupa ve Amerika memleketlerinin komünist ve sol sosyalist firkaları parlamentolarında, amele ve rençberler ise mensup oldukları milletler içinde, bolşeviklere karşı gösterilen her türlü tazyiklere karşı ayaklanarak, gerek parlamentolarda, gerekse Rusya'ya karşı gönderilen harbî cephelerde yarıklar açtılar, o halde ki, bugün burjuva hükümetleri içtimai inkılabı karşı ne parlamentolarından büyük imdatlar istemeğe, katî kararlar çıkartmaya, ne de ordularından (okunamıyor - Y.) kendilerinde kuvvet hissediyorlar.

Üçüncü Enternasyonal, bunca yıllık hayat faaliyetinde, Avrupa ve Amerika amele ve rençber inkılap kuvvetlerini sosyalist Rusya etrafında öylece toplamağa ve halühazırda Avrupada, inkılabî olduğu kadar, siyasi bir amil olarak meydana çıkmağa muvaffak oldu. Şimdi Üçüncü Enternas-

yonel karşısında duran mühim mesele, garp proletaryası gibi şarkın derin karanlıklarında mazlum ve fukara halkları da kendi etrafında birleştirmeye ve emperyalizme karşı Asyada yükselecek büyük bir yumruk hazırlamağa muvaffak olmaktadır. Birinci Kongreden beri enternasyonalin aile efradından sayılan Türkiye, İran ve Rusya içindeki Türk, Tatar komünist teşkilatlarının bu ikinci yıl içinde bugün faaliyet ve kuvvetlerini birleştirerek bu maksadı temin etmeleri, tarihin kendilerine yüklediği bir vazifedir.

Bu münasebetle Lenin yoldaşın bir sözünü hatırlıyoruz:

«Şark'ta inkılap, şark komünistlerinin bilavasita kendi işleri olmalıdır.» Filvaki şarkın garbden pek farklı ve başka mahiyette olan iktisadî ve ruhî sıfat ve hususiyetlerini göze alsak bu sözün ehemmiyeti anlaşılmiş olur. Şüphesiz ki, şarkta inkılap hareketlerinin nabzından anlayacak gene şarklıdır. Fakat şunu da ilave etmeli ki, teşhis derecesinde tedavinin de ehemmiyeti inkâr olunamaz. Ameliyat ve tedaviye dair meselelerde tecrübe, maharet ve teknika tamamiyle Avrupalı inkılapçı yoldaşlarımızda temessül ve temerküz ediyor. Halûhazırda, emperyalizm ile sosyalizm muntazam iki cephe halinde karşı karşıya durduğuna göre, şark inkılapçılarının garpten tam bir müzaharet ve kuvvet almadıkça iş görmeleri imkansızdır. Onun için şarkın inkılapçı komünist teşkilatları, daire teşkilatlarını ilerlettikçe Üçüncü Enternasyonalin de şark için faaliyet ve müzaharetini inkişaf ettirmesi beynelmilel içtimai inkılap namına mukaddes bir vazifedir; cihanşümül inkılap hareketinde garp proletaryasından müstakil olarak şarkta iş görmek nasıl bir vahime ise, şarkı garpten ayırmak ve birini diğeri namına feda etmek de büyük ve tarihi bir hata olur.

Üçüncü Enternasyonalin İkinci Kongresine iştirak eden garp ve şark komünistlerinin bu hakikatlere kıymet vereceğini ve şarkta inkılabî teşkilatın ruhlanmasına hadim büyük adımlar atarak ikinci senelik faaliyet devresine zafer ve ikbal ile gireceklerini kuvvetle ümit ediyoruz.

Müsalemet: Barışıklık

Temessül: Benzeşme

Temerküz: Bir yerde toplanma

Müzaharet: Arkalama, yardım

Hadim: Hizmet eden, yardım eden

Teceddüdât: Yenilik

İnhilal ettirmek: Dağıtmak

Hafi: Gizli

Mübareze: Vuruşma, savaşıma

Müeyesser: Nasib

Küba Devriminin 18. Yıldönümü

AGUIRRE DEL CRISTO

Küba Komünist Partisi Merkez Komitesi
üyesi, Devlet Konseyi Üyesi

1 Ocak 1959'da, uzun ve zor bir mücadeleden sonra, Küba halkı, ABD tekellerinin uşağı Batista'nın diktatörlüğünü yıkmıştı. Küba devriminin yıldönümünü kutlarken aynı zamanda da Küba Devrimci Silahlı Kuvvetlerinin kuruluşunun 20. yıldönümünü kutluyoruz. 2 Aralık 1956'da Fidel Castro ve 82 devrimci arkadaşı Oriente eyaleti topraklarına denizden gelerek ayak basmışlardı.

Bugün yalnızca Fidel Castro, Raul Castro ve bir kaç kişi daha sağ kalmıştır o seksen iki kişiden. Onlar, fedakârlık, demir irade ve cesaretle-riyle muazzam güçlükleri yenerek Sierra Maestra dağlarına ulaşmışlar ve bugünkü Küba Devrimci Silahlı Kuvvetlerinin ilk birliklerini oluşturmuşlardı. Onlar gerilla savaşını başlatarak Küba halkını Batista diktatörlüğüne karşı seferber etmişler ve muzaffer olmuşlardı.

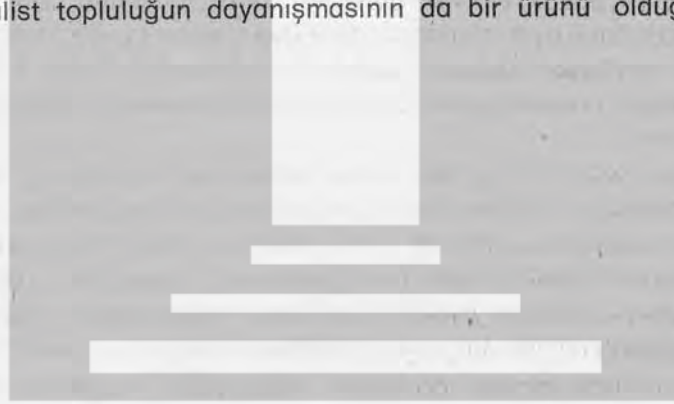
Muzaffer devrim emperyalizmin ve onun Küba'daki müttetikleri latifündistlerin ve burjuvazinin bir aracı olan eski devlet mekanizmasını yık-mış, emekçi halkın devrimci ve demokratik iktidarı kurulmuş ve yerli ve yabancıların latifundiaları (büyük kapitalist tarım işletmeleri), bankalar, demiryolları, başlıca üretim araçları, elektrik kaynakları ve ticaret millileştirilmişti. Böylece ülkenin bağımsız ekonomik gelişiminin ve sosyalizm yolunda ilerlemesinin gerekli araçları halkın eline verilmişti.

Küba halkı bu yıl iki büyük bayramı birlikte kutlarken hayatın bütün alanlarında sosyalizmi inşa etmenin büyük görevlerini yerine getiriyor.

Geçen onsekiz yıl içinde Küba halkı bu yolda büyük başarılar elde etti. CIA'nın düzenlediği karşı devrimci saldırılara, ABD hükümetinin ve tekelinin bütün komplolarına rağmen ekonomik alanda büyük başarılar kaydetmiştir. Şeker endüstrisi yeniden inşa edilmiş ve geliştirilmiş, çok yönlü ve mekanize bir tarım işleme ciliği yaratılmış, ülke tek ürün yetiştiricisi olmaktan kurtarılmıştır. Sanayide, eğitimde, sağlık hizmetlerinde büyük gelişmeler kaydedilmiştir. Dün bir avuç seckinin emrine verilmiş olan tüm olanaklar bugün, devrimin bir sonucu olarak tüm Küba halkına sağlanmıştır.

Küba halkı, ülkeyi sosyalist demokrasi prensipleri içinde yöneten sürekli organın oluşturulması konusunda da geçtiğimiz yıl önemli bir adım atmıştır. 1975 yılı Aralık ayında Küba Komünist Partisi 1. Kongresinde hazırlanan Sosyalist Anayasa, yaşı onaltıdan yüksek olan hemen tüm Küba vatandaşlarınca, 24 Şubat 1976'da kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir. Bu anayasaya göre mahalli ve merkezi halk yönetim organları teşkil edilmiştir. Halk İktidarının Ulusal Meclisi geçtiğimiz Aralık ayında toplanarak üyeleri arasından Devlet Konseyi üyelerini seçmiştir.

Küba halkı heyecanla devrimin 18. yıldönümünü kutlarken kazanımlarının yalnızca kendi gayret ve fedakârlıklarının bir sonucu olmadığını bilincindedir. Bu başarının, bütün ülkelerin işçilerinin, dünyanın tüm anti-faşist ve anti-emperyalist güçlerinin ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist topluluğun dayanışmasının da bir ürünü olduğunu bilmektedir.

TÜSTAV

ASYA 1977

K. SMIRNOV

Dünyanın en kalabalık ve en büyük kıtasının, Asya'nın birçok devletleri, yüzyılımızın yetmiş yedi yılına, bir dizi değerli kazanca sahip olarak girdiler.

Gerçekten de Vietnam'da, Laos'ta ve Kamboçya'daki emperyalist askerî eylemlerin sona ermesi, daha sonra Laos Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin, Demokratik Kamboçya'nın kurulması ve Vietnam'ın kuzey ve güneyinin birleştirilmesi, Güney-Doğu Asya'daki politik atmosferi büyük ölçüde iyileştirmeyi sağladı. Geçmiş yıllardan henüz daha bu bölgenin ülkeleri tarafından çözümlenmesi gereken sorunlar kalmış olmasına rağmen Hindistan Yarımadası'ndaki durum, Hindistan, Pakistan ve Bangladeş'i barışçı, eşit haklı işbirliği, güvenlik içinde varlığını sürdürme yolundan uzaklaştıran askerî çatışmaları bir kenarda bırakarak bütünüyle normalleşiyor.

Ve nihayet, Yakın Doğu meselesi, Lübnan'daki ateşkesin Arap devletlerinin dikkatlerini yeniden ana sorunda, yani İsrail saldırısı sonuçlarının ortadan kaldırılmasında toplamalarına yol açtı. Geçenlerde yayınlanan Suriye-Mısır ortak bildirisinde, Sovyetlerin Yakın Doğu konusundaki Cenevre Konferansı'nın yeniden çalışmaya başlamasına ilişkin girişimi kesinlikle desteklendi. Bilindiği gibi, ABD'nin yeni yöneticileri, bu bölgede komple bir düzenlemeye taraftarlar. Bütünüyle «Üçüncü Dünya» ve Batı Avrupa hükümetleri, Cenevre Konferansı'nın en geç bu yılın Mart ayında Filistinlilerin katılmasıyla yeniden çalışmaya başlamasına ilişkin kararını destekliyorlar.

Çin ve SSCB arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi, Asya'da durumun iyileştirilmesi açısından en kesin adımlardan biri olabilir. Sovyetlerin Sovyet-Çin ilişkilerini normal, eşit, haklı ilişkiler rayına oturtma konusunda defalarca yaptığı açıklamalar, Pekin'e, başlangıcı sadece kendisine bağlı olan yapıcı diyalog yolunu açmaktadır.

Sovyetler Birliği'ne gelince, topraklarının büyük bölümü Asya'da bulunan bir devlet olarak Sovyetler Birliği, bu kıtada devletler arasında güvenlik ve işbirliğinin sağlanmasına yönelik olan doğrultuyu sürekli olarak izlemektedir.

Bu kıtanın devletleriyle olan karşılıklı ilişkilerinde Sovyetler Birliği, istikrarlı barışın devam etmesinden ibaret olan ortak çıkarların temel alınması ve Asya ülkelerinin ilerleyebilmesinin ancak barış koşullarında mümkün olacağı hususundan hareket ediyor.

Eğer Avrupa'daki ve Asya kıtasındaki istikrarlı barış, SSCB için elverişli dış politika koşullarında kendi komünist kuruluşunu daha da ileriye götürme olanağı veriyorsa, diğer Asya devletleri için de barış, onların güvenliklerinin, kendi kaynaklarından ve uluslararası düzeyde ortaya çıkan yeni olanaklardan, halkların yaşam düzeyinin yükseltilmesi, bilim, kültür ve sanatın hızlı tempolarla geliştirilmesi için bir teminatıdır.

Asya ülkelerinin sırtından askerî giderler yükünün kaldırılması, bunlardan pek çoğunun ekonomik geri kalmışlığını ve düşük endüstriyel gelişimlerini göz önüne alırsak çözümü zorunlu bir sorundur.

SBKP M. K. Ekim Genel Toplantısı'nda konuşan Leonid Brejnev, SSCB'nin, Asya sorunlarının tüm ilgili taraflar arasında yapıcı bir şekilde tartışılmasında çıkarı olduğunu, Asya'yı istikrarlı barış ve eşit, haklı, geniş işbirliği kıtası olarak görmek isteyen Sovyetler Birliği'nin tutumunu belirtti. Milyonlarca Asyalının ve tüm insanlığın yaşamı ve mutluluğu buna bağlıdır.

TÜSTAV

Karşılıklı Yardım Konseyi ve Üye Ülkelerin Endüstriyel Gelişmesi

KOLJU KOLEW

SSCB'nin faşist Almanya'ya karşı zaferi dünyanın, özellikle Orta ve Doğu Avrupa'nın gelişmesinde bir dönüm noktası olmuştur. İkinci Dünya Savaşının en önemli sonuçlarından biri halkların bir çoğunun kapitalist sömürüden kendilerini kurtarmış olmaları ve sosyo-ekonomik gelişmenin sosyalist yolunu seçmeleridir. Yeni tip devletler olarak halk demokrasilerinin kurulmasıyla, Sovyetler Birliği'nin her yönlü yardım ve desteğine dayanarak, işçi sınıfının önderliğinde geniş halk kitlelerinin, Sovyet Gücü'nü kurmaksızın sosyalist yapının kurulmasına katılması için koşullar yaratılmıştır. Elbetteki halk demokrasisi devleti proletaryanın diktatoryası için tüm etmenleri başarıyla yerine getirmektedir.

Sovyetler Birliği ve halk demokrasisi ülkeleri yeni sosyalist dünya sistemini kurmuşlardı. Bu sistem dayanışması ve pek hızlı gelişen ekonomileri sayesinde dünyadaki meselelerin çözümünde birincil etken ve büyük bir güce, barış ve ilericiliğin payandasına, tüm ezilen halklar için bir ışık kaynağına dönüşmüştür. Avrupa sosyalist ülkelerinin dünyadaki endüstriyel üretimin üçte birini ve milli gelirin dörtte birini —yeryüzü nüfusunun onda birinden fazlasına sahip olmamalarına rağmen— ürettiklerini burada hatırlatalım.

Bugün emperyalist ülkelerdeki en tutucu çevreler bile üçüncü bir dünya savaşının önlenmesinin, uluslararası durumdaki ilerleyen ve sürekli yumuşamanın, sosyalist topluluğun ve herşeyden önce Sovyetler Birliği'nin artan savunma ve iktisadi gücünün ve bunların gerçekleştirdiği barış politikasının sonuçları olduğunu kabullenmektedirler.

SOVYETLER BİRLİĞİNİN CANSİPERANE YARDIMI

Sosyalist ülkeler varoluşlarından bu yana hayatın tüm alanlarında —politika, ekonomi savunma, kültür, v.d.— ikili ve çoklu temeller üzerinde sıkı ve etkin bir işbirliği gerçekleştirmişlerdir. Karşılıklı ilişkilerin içeriği ülkelerin olanakları ve gereksinmelerine, dünya koşullarına uygun olarak, tek tek gelişme aşamalarına bağımlı olarak belirlenmiş ve değişkenleştirilmiştir.

Sosyalist ülkelerin aralarında sürdürdükleri çok yönlü ilişkilerin arka planında özellikle ekonomik ve bilimsel-teknik işbirliği açıkça öne çıkmaktadır. Bu daha savaşın alevleri arasında doğdu, bir çok güçlükleri yendi ve şimdi sosyalist ekonomik entegrasyonda zirvesine ulaştı.

Bu işbirliğinin gelişmesindeki iki ana devreyi öne çıkarmak isteriz: Birincisi ulusal ekonomilerin yeniden kurulmaları dönemini, yani 1945 - 1948 yılları arasını kapsar. İkincisi, ekonominin plana uygun biçimlendirilmesine geçişle (1949) başlar ve hâlâ devam etmektedir.

Başlangıçta bu işbirliği SSCB ve halk demokrasileri ile ikili temeller üzerine gelişti. İçeriğini, savaşın harabeleştirdiği ekonominin ihtiyaçları; metallerin, petrol ürünlerinin, hammaddelerin, malzemelerin ve hele makina ve tesislerin yokluğu belirliyordu. Enternasyonalist görevine sadık kalmış olan ve kalan Sovyetler Birliği, en büyük tahribata uğramış olmasına ve bu mamullerin sıkıntısını kendisi de çok çektiği halde, gerekli yardımları yapmıştır. Halklar büyük Sovyet ülkesinin halk demokrasisi ülkelere gösterdiği fedakârlık ve mert dostluktan daha o zaman ikna olmuşlar ve proleter enternasyonalist temele oturtulmuş bu devletler arası ilişkilerin hayata giren yeni tipini tanımışlardır.

Sovyetler Birliği'nin geniş ve zamanında yardımıyla Avrupa'daki sosyalist ülkeler ekonomilerini çabucak yeniden kurabildiler, ve 1949 yılı sonunda ekonomik gelişmelerin bir yüksek, yeni aşamasına — plana uygun sosyalist yapıyı kurmaya — geçmeye hazırıldılar. Yeni oluşturulan üretim ilişkilerinin ve üretim güçlerinin bir üst basamağının objektif gereksinmelerini gözönüne alan bu ülkeler çok yönlü ekonomik ve bilimsel-teknik işbirliğinin temelini atıyorlar; mekanizmasını — Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyini — yaratıyorlardı. 1974'te 25 yaşında olan bu sosyalist ülkelerin ilk uluslararası ekonomik örgütünün yararlı ve çok verimli eylemi saygı ile kutlanmış; uluslararası ekonomik ilişkiler tarihinde ilk kez oluşan KEYK'in, sosyalist dünya sisteminin gelişmesindeki en dikkate değer bir görünüm olduğu belirtilmiştir.

Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi'nin kurulmasından bu yana geçen 25 yılda yavaş yavaş karşılıklı ilişkilerin birlik içindeki etken bir sistemi gelişmiştir. Bu sistem sosyalist topluluk düzeni temeline, birlik halin-

deki ideolojiye, Marksizm-Leninizme, sınıfsız komünist toplumun oluşturulmasındaki hedeflerin ortaklığına dayanmaktadır. KEYK çerçevesindeki işbirliğinin en önemli özelliği devletler arasındaki ilişkilerin temel ilkelelerindeki tam uyumdur. Bu yalnızca sosyalizmin koşullarında olasıdır; bunlar sosyalist enternasyonalizm, eşitlik, bağımsızlığa ve ulusal ve karşılıklı çıkarlara saygı ve dostça yardım etmedir. KEYK'in hedefleri de yücedir: Ekonominin plana uygun gelişmesinin sağlanması, ekonomik ve teknik ilerlemenin hızlandırılması, endüstrileri az gelişmiş ülkelerin endüstrileşme seviyesinin arttırılması, iş verimliliğinin sürekli büyütülmesi ve halkın refahının kesintisiz yükseltilmesi için üye ülkelerin çabalarının birleştirilmesi ve koordine edilmesi.

Bu hedeflere ulaşmak için KEYK üyesi ülkeler pek çok önlemler uygulamaktadırlar. Ulusal iktisadi planların oluşturulmasında örneğin, somut koşulların ve komünist ve işçi partilerinin koyduğu politik ve ekonomik görevlerin göz önüne alınmasının yanı sıra, tüm topluluğun olanakları ve gereksinmelerine de dikkat edilir. Böylelikle ulusal ekonomilerin karşılıklı bağları ve birbirlerini tamamlamaları sağlanmıştır. KEYK üyesi ülkeler için, kapitalist dünya sisteminin üretim açısından hem mutlak hacimce hem de kişi başına düşen miktarca aşılması için endüstriyel ve kırsal üretimin artışında maksimal temponun sağlanması enternasyonalist görevdir. Bu çerçeve içinde çalışanların yaratıcı inisiyatiflerinin maksimal geliştirilmesi, iş verimliliğinin hızla arttırılması, ekonomik çalışmaların planlama ve yönetiminin mükemmelleştirilmesi ve diğer görevler için koşullar yaratılmaktadır.

KEYK üyesi ülkelerin çözmek zorunda oldukları çok sayıda ve çok yanlı meseleler, ekonomik ve bilimsel-teknik işbirliğinin çeşitli biçimlerini gerektirmişlerdir. Ekonomilerin beş yıllık planlarının uyumluluğu burada örneğin önemli bir yer almaktadır. Bu sosyalizm ve komünizmin, kapitalizmle ekonomik rekabetinin zaferine erişilmesi için sosyalist sistemin politik ve ekonomik üstünlüklerinin en büyük faydasının sağlanmasını amaçlayan ortak ve özgür bir planlama çalışmasıdır. KEYK üyesi ülkeler plan koordinasyonunda, ulusal ekonomilerde bir dengeye erişmek amacıyla, her birinin ve topluluğun bir bütün olarak ekonomik gelişmesindeki gerekli objektif oranlılığı göz önüne almaya dikkat ederler.

Ayrıca her şeyden önce, ülkelerin gereksinmelerinin toplumsal çalışmada en düşük çabayla tam anlamıyla karşılanabileceği en önemli üretim biçimlerinin şekillenmesi demek olan uluslararası sosyalist işbirliğinin faydalılığı sağlanmalıdır. Son olarak da üretimde uluslararası özelleşme, her ülkenin kaynaklarının en uygun biçimde kullanımı yoluyla ulusal ekonomilerin karmaşık (kompleks) gelişmesi ile kaynaştırılmalıdır. Ül-

keler, plan koordinasyonu ile ulusal ve uluslararası açıdan, talep ve üretim arasındaki dengeyi sağlarlar.

Bilindiği gibi, uluslararası işbölümü uzun süreden beri gerçekleştirilmiş olup, içeriği ve anlamı toplumun her aşamasına göre değişmiştir. Çağımızda mevcut devletlerin varlığını bu sistem olmaksızın düşünmek imkânsızdır. Ancak aynı zamanda kapitalist ülkeler arasındaki işbölümü büyük bir eşitsizlik ve küçük ülkelerin büyük emperyalist devletler tarafından acımasız sömürsüyle damgalanmış olduğu halde, uluslararası sosyalist işbölümünün plana uygun, uyumlu ve KEYK üyesi ülkeler topluluğunun tümünün çıkarlarına göre geliştiği belirtilmelidir. Sosyalist işbölümünün plana uygun, uyumlu ve KEYK üyesi ülkeler topluluğunun tümünün çıkarlarına göre geliştiği belirtilmelidir. Sosyalist işbölümü aslında uluslararası özelleşme ve üretimin denetlenmesi (kooperasyon) ve plan koordinasyonu ile sıkı bağlarla biçimlenmektedir. Bu işbölümü işleme endüstrisi, özellikle makina yapımı, kimya endüstrisi ve metalürjide etkindir. Üretimde uluslararası işbirliği (kooperasyon) ve özelleştirme ile KEYK üyesi ülkeler, mamullerin teknik-ekonomik düzeyinin yükseltilmesi, üretimin büyük çapta yoğunlaştırılması, üretim giderlerinin azaltılması, tüm topluluğun gereskinmelerinin tam anlamıyla giderilmesi ve yatırım mallarından tasarruf etme amacındadırlar. Uluslararası sosyalist işbölümü, tarihi nedenlerle görece olarak az gelişmiş endüstrilere sahip olan KEYK üyesi ülkelerin endüstrileşmesinin en yüksek düzeyde teşvik edildiği bir işbirliği biçimidir.

KEYK organlarının çalışmalarında üretim alanındaki ortak çalışmaların başka biçimleri de uygulanmaktadır. Bunlar örneğin teknolojik süreçlerin, makinaların, standartların geliştirilmesi, gereksinme bilançolarının hazırlanması ve diğer bir çok çalışmalardır. Bu yolla topluluk tek tek ülkelerin tecrübe ve güçlerini kendine mal eder ve bunları rasyonel biçimde kullanır.

Bazı alanlardaki sürekli ve doğrudan işbirliğinin gerekliliği özel uluslararası örgütlerin oluşturulmasını beraberinde getirmiştir. Bunlar KEYK üyesi ülkeler Enterkonnekte Enerji Sistemi Merkezi Kumanda (dispeyçer) Kurumu, Ortak Yük Vagonu Parkı (OPW), Demir madeni üretimi işbirliği (Intermetall), rulman endüstrisi işbirliği, az tonajlı kimyasal üretim işbirliği (Interchim) ve diğer sahalardaki işbirliği örgütleridirler.

İŞBİRLİĞİNİN YENİ VE DAHA YÜKSEK BASAMAĞI

Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi'nin çalışması ve üye ülkeler arasındaki ilişkilerde nitel yeni bir aşama (moment) işbirliğinin daha da derinleştirilmesi ve mükemmelleştirilmesi ve sosyalist ekonomik entegrasyonun geliştirilmesi için karmaşık (kompleks) programın kabulü olmuştur.

Bu tarihi doküman topluluğun önümüzdeki 15-20 yıl için ekonomik gelişmesinin ana maddelerini kapsamaktadır. Bunların iki ve çok yanlı temeller üzerine çözüm yol ve araçları gösterilmiş; işbirliği için yeni ve etkin biçimler getirilmiştir. Bunlar uzun vadeli plan koordinasyonu, üretim dalları ve biçimlerinin tek tek planlanması, uluslararası ekonomi birliklerinin oluşturulması ve bütüncül (kompleks) bir standardizasyonun uygulanmasıdır.

KEYK üyesi ülkelerin bazı hammadde ve malzemelere olan talebi, bunları üreten ülkelerin yetersiz yatırımlar nedeniyle olanaklarının sınırlı olmasının yanısıra çok hızla artmaktadır. Bunlar petrol, doğal gaz, selüloz, bazı demir dışı metaller, çelik, fosforlu hammaddeler ve diğer malzemelerdir. Bu meselelerin çözümünde çıkarı olan ülkeler uygulamada uzun vadeli anlaşmalara dayanan ortak çalışmalarla yeni veya ek kapasiteler kurulması yolunu izlemektedirler. Kullanıcı ülkeler verdikleri araçlar, fonlar ve işgüçleri için mukavele ile belirlenen sürelerde, kurulan fabrikalardan mamuller almaktadırlar. Yılda 500.000 ton selüloz kapasiteli Ust-Selüloz Kombinasyonunun yapımı üzerine anlaşma yeni yerine getirilmiştir. Benzeri bir anlaşma Orenburg petrol yataklarının kullanımı ve Orenburg'tan SSCB Batı sınırına uzanan bir boru hattının yapımı üzerine imzalanmıştır. Kursk'taki normal dışı yataklarda demir madeni ve Küba'da nikel elde edilmesi için kapasitelerin kurulması üzerine anlaşmalar ileride yapılacaktır.

KEYK ülkelerinin nükleer kuvvet santralleri tesislerine, tekstil makinelerine, çekirdek fiziği cihazlarına ve sentetik ipliklere olan gereksinmelerinin zamanında ve tam anlamıyla karşılanması amacıyla uluslararası ekonomik birlikler kurulmuştur. Bunlar Interatomenergo, Intertextilmasch, Intenatoninstrument, ve Interchemiefaser'dirler. Bu ekonomik birliklerin önemli ve yeni unsurlarını kendi üretim ve diğer çalışmaları oluşturmaktadır. Ayrıca ekonomik hesaplama temeli üzerine çalışmaktadırlar.

Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyi'nin kuruluşundan bu yana geçen 25 yıl içinde üye ülkeler ekonomik gelişmelerinde dikkate değer başarılar elde ettiler. Üye ülkelerin 1949'a göre 1973'te ulusal gelirlerindeki artış şöyledir: Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde 7,92 katı, Polonya Halk Cumhuriyeti'nde 5,69 katı, Romanya Sosyalist Cumhuriyeti'nde 12 katı, SSCB'de 7,54 katı ve ÇSC'de 4,06 katı. Adı geçen ülkelerin hemen hepsinde endüstri ulusal gelirin yarısından fazlasını oluşturmaktadır.

KEYK üyesi olan Avrupa ülkelerinin endüstriyel üretimlerindeki büyük gelişme 1950'ye göre 1973 yılı verilerini gösteren aşağıdaki tabloyla değerlendirilebilir (sayılar X-katı artışı vermektedir):

DALLAR	Bulg.	Maca.	DAC	Polonya	Romanya	SSCB	ÇSC
Endüstriyel üretim	15	6,2	6,2	9,4	16	8,5	5,9
Termik ve elektrik enerjisi	28	7,9	4,8	13,0	31	12,0	6,7
Demir - Çelik üretimi	354	5,2	6,1	6,2	16	6,8	6,0
Makina yapımı ve							
Metal işleyen endüstri	53	9,5	11,0	38,0	48	18,0	12,0
Kimya endüstrisi	61	28,0	8,1	23,0	76	15,0	15,0
İnşaat malzemeleri	32	4,9	7,4	9,5	22	15,0	8,6
Odun hammaddeleri ve							
bunları işleyen endüstri	4,7	7,9	5,2	7,6	9,5	3,9	3,1
Selüloz ve kağıt	13	7,4	3,9	7,1	14	7,0	3,6
Cam ve Persolen	34	11,0	4,4	16,0	19	13,0	5,4
Tekstil Endüstrisi	8,4	3,3	4,4	6,2	8,8	4,4	3,3
Gıda ve içki endüstrisi	7,4	4,5	5,8	4,4	6,5	5,0	2,9

Bu veriler her KEYK ülkesinde endüstrinin 1950'den 1973'e çok hızlı bir tempoda büyüdüğünü göstermektedir. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde kimya endüstrisi; Polonya Halk Cumhuriyeti'nde makina yapımı ve kimya endüstrisi; Romanya Sosyalist Cumhuriyeti'nde kimya endüstrisi, makina yapımı ve enerji üretimi; SSCB'de makina yapımı, kimya endüstrisi, inşaat malzemeleri endüstrisi ve enerji üretimi ve ÇSC'de kimya endüstrisi ve makina yapımı en hızlı gelişen sektörlerdir.

SSCB dışındaki Avrupalı KEYK üyesi ülkelerin yüzölçümleri ve nüfusları açısından küçük ya da orta büyüklükte, hammadde açısından fakir oldukları ve bunlardan bazılarının tarihi nedenlerle endüstrilerinin az gelişmişliği gerçekleri gözönüne alınırsa, işbirliğinin çok ve ikili yanlı temel üzerine gerçekleştirilmesinin ekonominin, özellikle endüstrinin gelişmesinde önemli başarıların elde edilmesinde büyük rol oynadığı sonucuna varılır. Burada SSCB'nin katkısının büyük olmuş olduğu ve şimdi de büyük olduğu belirtilmelidir.

KEYK ülkeleri içinde en güçlü devlet olarak Sovyetler Birliği tecrübelerini, pazarlarını ve zenginliklerini cömert bir şekilde topluluğun emrine vermiştir. Burada yalnızca KEYK üyesi ülkelerin savaş sonrası 777 inşaat projesinin Sovyet yardımı ile gerçekleştiğini belirtelim. KEYK çalışmalarının 25 yıllık geçmişi üzerine kısa bir bakış bu gerçeği destekleyecektir.

SOSYALİST EKONOMİK ENTEGRASYON YOLUNDAKİ AŞAMALAR

Daha 1949 Ağustos'undaki II. KEYK toplantısında uzun süreli dış ticaret anlaşmalarına geçilmesi tavsiyesi kabul edildi. Böylece ekonominin gelişmesi için beş yıllık planın başlangıcında, konulan görevlerin kararlılık ve gerçekliği, ekonomik ilişkilerin sürekliliği sağlanmış oldu.

Bu toplantı teknik proje dokümanlarının karşılıksız teslimi üzerine karar almıştır. Bu karara uyarak KEYK üyesi ülkeler endüstri nesnelere, makina ve teçhizatlarla ilgili 42.000 dokümanı birbirlerine vermişlerdir. SSCB bu arada 27.000 doküman teslim etmiştir. Hesaplar böylece tasarrufu sağlanan araç, işgücü ve malzemenin milyarlarca rubleyi bulduğunu göstermiştir. Buna ayrıca önemli bir zaman tasarrufu eklenmelidir. Küçük ülkelerde bu verilen dokümanlar büyük sayıda teknik kadronun eğitiminde özel bir rol oynamışlardır.

KEYK IX. toplantısı Aralık 1958'de, 1962'de işletmeye açılan «Dostluk» petrol boru hattının yapımını kararlaştırdı. Bu petrol boru hattından 1974 ortasına kadar Macaristan, DAC, Polonya ve ÇSC 270 milyon ton Sovyet petrolü almışlar ve bu temel üzerine enerji meselelerini geniş ölçüde çözdükleri güçlü bir petrokimya endüstrisi kurmuşlardır. Yakında önemli miktarda petrolün nakledileceği ikinci bir petrol hattının yapımı kararlaştırılacaktır. Bunun yanısıra Macaristan, DAC, Polonya ve ÇSC'nin kimya endüstrisi ve enerji üretimi için Sovyet doğal gazı veren bazı boru hatları yapılmıştır. SSCB-Bulgaristan doğal gaz hattı 1974'te işletmeye açılmıştır.

KEYK XI. toplantısında üye Avrupa ülkelerinin ve SSCB'nin Batı Ukranya enerji sistemlerinin paralel çalışmasını örgütleyecek ve enerji sistemlerinin ulusal uzaktan kumandasını koordine edecek olan Merkezi Uzaktan Kumanda Kurumu'nun çalışmaları 20 yüksek gerilim iletim hattını kapsamaktadır. Yalnızca 1973'te birleşik enerji sisteminin enerji alışverişi 17 milyar kilowatt saati bulmuştur. Bu aynı yılda Macaristan'daki tüm elektrik enerjisi üretimine eşittir.

KEYK üyesi ülkeler işbirliği çerçevesinde Bulgaristan, Macaristan, DAC ve Polonya'da bir çok demir-çelik tesisi ve Romanya ve ÇSC'de bazı izabe tesisleri kurulmuştur. Topluluğun demir-çelik metalürjisi 1973'te 178 milyon ton çelik üretmiştir. Bu, AET üretiminden 28, ABD'ninkinden 42 milyon ton fazladır.

Makina yapımındaki özelleşme ve birlikte çalışma (kooperasyon) makina, cihaz, bant ve diğerlerinde 3000'in üzerinde tür ve tipi kapsamaktadır. Bu işbirliğinin karşılıklı ilişkilere etkisi büyüktür. Bunu üye ülkelerin tüm ihracatında makinalar payının önemli olması da kanıtlar. Örneğin bu oran 1973'te Bulgaristan'da yüzde 38,8, Macaristan'da yüzde 33,4, DAC'nde yüzde 51,4, Polonya'da yüzde 38,8, Romanya'da yüzde 24,4, SSCB'de yüzde 21,8, ve ÇSC'de yüzde 48,7 olmuştur. Makina ihracatının ağırlıklı kısmı bilindiği gibi topluluk çerçevesi içindedir. Endüstrinin gelişmesi için hammadde ve diğer malzemelerin, özellikle petrol ve madenlerin sağlanması olağanüstü bir önem taşır. KEYK üyesi Avrupa ülkeleri — SSCB hariç — yalnızca 1973'te 62 milyon tonun üzerinde petrol ve 45 milyon tonun

üzerinde maden ithal etmişlerdir. Bilindiği gibi bu miktarların yüzde 80'i SSCB'den sağlanmıştı.

KEYK üyesi ülkeler arasında hem çok yanlı hem de iki yanlı temeller üzerine gerçekleştirilen işbirliğinin her ülke için pek önemli olduğunun bir çok kanıtları getirilebilir.

BULGARİSTAN ENDÜSTRİSİNİN GÜÇ DOLU GELİŞMESİ

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti örneği ekonomik gelişmede Avrupalı üye ülkeler arasında dikkate değer başarılar elde ettiği için şüphesiz pek uygundur.

1944'te faşizmin pençesinden kurtuluşa kadar Bulgaristan Avrupa'nın ekonomik olarak en geri kalmış ülkelerindendi. Savaş öncesinin en uygun yılı 1939'da endüstrinin ulusal gelirdeki payı yüzde 15 idi. Bu endüstriyel üretimin yüzde 81,3'ünü ise gıda ve meşrubat, tekstil ve odun işleme endüstrileri oluşturmaktaydı. Makina yapımı, demir-çelik ve kimya endüstrileri az gelişmişlerdi; endüstriyel üretimdeki toplam payları yüzde 4,9'u aşmamıştı. Bulgar endüstrisini düşük bir teknik seviyede üretim yapan ve yaklaşık 100.000 işçi çalıştıran —ülke nüfusunun yalnızca yüzde 1,6'sı— küçük işletmeler karakterize ediyorlardı. Elektrik endüstrisi çok az gelişmişti: 111000 kw. toplam kurulu güçlü ve 266 milyon kw saat kapasiteli 127 küçük kuvvet santrali vardı. Bu ise kişi başına 42 kw saat demekti. Endüstri işletmelerindeki ortalama kurulu güç yalnızca 32 kw idi. Bir dizi temel mamullerin kişi başına düşen üretimi pek yetersizdi: Demir madeni 17 kg; çelik 99 kg; çimento 36 kg; kağıt 2,3 kg.

Tarım ilkel ve çok küçük ünitelere parçalanmıştı: 1.104.000 çiftliğin sahip olduğu ekilen alan toplamı 5 milyon hektardı. Tarım tekniği, suni gübre ve koruyucu tarım ilaçları eksikliği nedeniyle bitkisel üretim çok düşüktü. Ülke nüfusunun yüzde 80'ini oluşturan köylüler sık sık kuraklık peyriodları, taşkınlar ve dolu altında eza çekereklerdi.

Gerçekleşen tüm ihracat pek az olup 63 milyon leva, yani kişi başına 10 leva idi. İhraç edilenlerin hemen tümü tarım ürünleri ve bununla ilgili olarak gıda ve meşrubat mamulleriydi.

Bulgaristan'ın faşist Almanya, İtalya ve Japonya'nın üçlü paktına girmesiyle ekonomisi Hitler ordusu için bir ikmal üssüne dönüşmüştü. Olumsuz etkileri görmemek imkânsızdı: Faşizm ve kapitalizmden kurtuluşundan önceki günlerde Bulgaristan ekonomisi harap olmuştu. Çünkü faşist Almanya 24 milyon leva değerinde malı karşılıksız alıp götürmüştü. Ülke en ağır ulusal katastrofunu yaşıyordu.

9 Eylül 1944'te halkın Bulgar Komünist Partisi önderliğinde ve Sovyet Ordusu'nun pek değerli yardımıyla kazandığı sosyalist devrimin zaferi Bulgaristan'ı katastroftan kurtardı ve gelişmesinde yeni bir çağ açtı. Yeni bir

devlet tipi, halk demokrasisi yaratıldı. Tüm iktidar çalışanların, işçilerin, köylülerin ve halk aydınlarının (entelijensiyasının) eline geçti.

Daha zaferi izleyen ilk günlerde alınan bir çok önlemler kapitalist özel mülkiyetin sınırlandırılmasını getirdiler. Kapitalist işletmelerde eylemler biçimde ve sürekli uygulanan işçi kontrolleri halk iktidarını güçlendiriyordu. Burjuvazinin ekonomik iktidarı 1947'de özel endüstri işletmelerinin, madenlerin ve bankaların ulusallaştırılmasına kadar yavaş yavaş güçsüzleştirildi. Aynı zamandaki kollektifleştirme tarımın sosyalist biçimlendirilme politikasının gerçekleştirilmesine kaptırdı bulundu. Böylelikle kırsal alanda yeni sosyalist üretim ilişkileri oluştu. Üretim araçları gitgide halkın malı olmaya başladı. Sosyalist üretim sektörü güçlendi ve yaşadı.

Bulgaristan'ın ilk görevlerinden biri Hitler faşizminin yok edilmesinde katkıda bulunmaktı. Faşist Almanya'ya karşı savaşa aktif olarak katıldı. Çağırısı şöyleydi: «Herşey cephe için, herşey zafer için!»

Savaşın bitiminden hemen sonra çabalar ekonominin en olası hızla yeniden kurulmasına yönelmişti. Ancak bunun yalnızca kendi gücüyle olmayacağı açıktı. Dış yardıma ihtiyaç vardı. Bulgaristan'ın sosyalist yolu seçmiş olması gerçeğini emperyalist ülkeler düşmanca karşıladılar. Bu nedenle onlardan yardım beklenemezdi. Tam tersine onlar tüm olanaklarla yenilemez güçlükler hazırlıyorlardı. Diğer halk demokrasisi ekonomileri aynı üzücü durumdaydılar. Tüm bu güç koşullar altında kendisi de büyük kayıplar vermiş ve her türlü mamulde eksiklikleri olan büyük Sovyet ülkesi yardıma koştu. Binlerce makina, malzeme, yakıt ve gıda maddeleri dolu tren ve kamyon Bulgaristan'a doğru yola çıktı. Ülkenin güçsüz ekonomisi kısa zamanda canlandı ve hemen elverişli sonuçlara varıldı.

1948'de yeniden kuruluş periyodu tamamlanmıştı. Ulusal gelir 1939 yılı düzeyine, tarımın üç yıl kuraklığa maruz kalıp savaş öncesi yılların düzeyi altında kalmasına rağmen, ulaşmıştı. İşçi sınıfının cansiperane çabalarıyla endüstriyel üretim savaş öncesi yıllara oranla iki katına çıkmıştı. Bu süre içinde endüstrinin yapısının düzeltilmesi için ilk adımlar da atılmıştı. Böylelikle makina yapımının payı yüzde 2,4'ten yüzde 7,3'e, demir dışı metalle endüstrisinininki yüzde 0,3'ten yüzde 2,4'e çıkmıştı.

Aralık 1948'deki Bulgar Komünist Partisi'nin V. Kongresi'nde Bulgar halkının büyük önderi ve çocuğu, uluslararası komünist ve işçi hareketinin saygıdeğer militanı Georgi Dimitrov, ekonomide ve özellikle endüstride savaş sonrası yıllarda elde edilen başarıları çok önemli bulmuştu. Bu temel üzerine enerji üretimi, madencilik, izabe, makina yapımı ve ağır sanayinin diğer dallarının ulusal endüstrinin biçimlendirilmesinde ana yönler olarak geliştirilmesi gerekliliğini kanıtlamıştır. Daha sonra seçim sloganı da olan şu deyişinin doğruluğu yeniden kanıtlanmıştır: «Ülkenin endüstrileşmesi ve elektrifikasyonu, tarımın mekanize edilmesi yoluyla baş-

ka ülkelerin yüzyılda elde ettiklerine biz 15 - 20 yılda erişiriz.» Bu ulusal görevin yerine getiriliş yolları da o zaman gösterilmişti. Georgi Dimitrov şöyle açıklar: «Halkımız sosyalizm yolundaki ekonomik oluşturmada herşeyden önce kendi gücüne ve ülkesinin kaynaklarına dayanacaktır... Halkımız bunun yanısıra sosyalizmin büyük ülkesinin, Sovyetler Birliği'nin kardeşçe cömert yardımını ve diğer halk demokrasisi ülkeleriyle planlı sıkı işbirliğini hesaplayabileceği için şanslıdır. Böylelikle birçok çalışma ve çabalardan tasarruf edebilecek ve gelişmesini hızlandıracaktır.»

Geçen 25 yıl bu bilgece sözlerin uzak görüşlülüğü ve gerçekliğini kanıtlamıştır. Bunlar Bulgar Komünist Partisi için, halkın tümü için bir yol gösterme idi ve olacaktır.

Georgi Dimitrov o zaman Bulgaristan'ın yeni bir nitel gelişme aşamasına geçişinin gerekliliğini şöyle nedenlendirmiştir: «Sovyetler Birliği'nin aktif desteği ve yardımı ile ülkemizdeki politik ve sınıfsal güçler oranındaki değişme ve köklü dönüşümler, sosyalizmin temellerinin kurulmasına geçiş sorununun hayati bir önem taşıyan görev olarak konulmasını mümkün kılmıştır. İşte bu partimizin şimdiki genel çizgisidir.»

Bu çizginin gerçekleştirilmesi için herşeyden önce endüstrinin bir bütün olarak ve özellikle enerji tekniği, demir-çelik, makina yapımı ve kimya gibi en ileri dallarının hızla gelişmesinin sağlanması gerekiyordu. Geçen 25 yılda bu birincil ve sürekli görevdi ve önemli başarıların kaydedildiği savunulabilir. Daha o zaman bu sorunun çözümünün tek ve yalnızca SSCB ve diğer sosyalist ülkelerle sıkı işbirliği ile mümkün olduğu apaçıktı. Hayat o zamanki görüş açısının doğru olduğunu kanıtlamıştır.

Bulgar endüstrisinin ekonominin plana uygun gelişmesi yıllarındaki somut sonuçları hangileridir?

Ülkenin 1973'teki gayri safi endüstriyel üretimi 1949'a göre 17 katına çıkmıştır. 1950 yılına göre yatırım hacmi 15 katına, işçi ve hizmetliler sayısı 3,5 katına (1.200.000'in üzerinde) ve iş verimliliği 1,5 katına yükselmiştir. Bu sayılara göre Bulgaristan, Romanya dışında diğer KEYK üyesi ülkeleri yatırım büyümesi açısından geçmiştir. Endüstriyel temel fonlar 16 katına çıkmıştır.

Endüstrinin hızla ve sürekli gelişmiş olduğu açıktır. Demir-çelik üretimi, kimya, makina yapımı ve inşaat malzemeleri endüstrilerindeki gelişme hızı özellikle yüksektir. Endüstride oluşturulan yapının önemli ölçüde mükemmelleştirildiği ve ülkenin olanaklarıyla uyumlu olduğu sonucuna varabiliriz.

1939'dan sonra endüstrideki yapısal değişmeler (paylar yüzde olarak) şöyledir:

Endüstri Dalı	1939	1948	1950	1960	1970	1972
Elektrik ve ısı enerjisi üretimi	1,8	1,8	1,6	2,0	2,5	2,4
Yakıt endüstrisi	4,6	4,2	3,7	2,8	4,6	6,5
Demir üretimi	0,2	0,1	0,1	1,1	3,1	3,3
Makina yapımı ve metal işleyen endüstri	2,4	7,3	9,3	12,4	20,2	22,1
Kimya ve kauçuk endüstrisi	1,9	2,1	2,8	3,7	7,5	7,6
İnşaat malzemeleri endüstrisi	1,8	1,7	1,9	3,1	3,7	3,5
Odun elde etme ve işleme endüstrisi	10,3	11,6	9,3	6,3	3,7	3,3
Selüloz ve kağıt endüstrisi	1,5	1,5	1,6	0,9	1,0	1,0
Cam ve porselen endüstrisi	0,3	0,5	0,6	0,6	0,9	0,9
Tekstil ve giyim endüstrisi	19,8	14,3	14,0	13,5	9,1	8,5
Grafik endüstrisi	19,8	4,0	3,7	2,3	1,9	1,9
Gıda ve meşrubat endüstrisi	1,7	1,4	1,2	0,6	0,5	0,4
Gıda ve meşrubat endüstrisi	51,2	41,4	41,1	33,5	25,4	23,8

Buradan makina yapımının payının çok hızlı arttığı görülmektedir. Bu dal hemen hemen gıda ve meşrubat endüstrisine erişmiş olup, yakın bir gelecekte birinci sırayı alma eğilimindedir. Bu ve daha önceki değişimlerin analizi endüstriyel yapının sürekli düzelmesini kanıtlamaktadır. Bu yapı, teknik ilerlemenin ve sürekli kökleşen uluslararası sosyalist bölümünün gereklilikleri ile artan ölçüde uyuma getirilmektedir.

KEYK'İN EN ÖNEMLİ İLKESİ : HER ÜLKENİN YARARI İÇİN, TOPLULUĞUN YARARI İÇİN!

Önemli endüstri dallarındaki gelişmenin nerelerde somut olarak kanıtlandığını ve diğer KEYK ülkeleri ile işbirliğinin ulusal görevlerinin çözümünü nasıl etkilediğini ele alalım.

Bir çok nedenler Bulgaristan'ın makina yapımında hızlı bir gelişmenin sağlanmasına zorlamaktadırlar. Bu birincil olarak bir çok üretim alanları ve ev ekonomisi için çeşitli tekniklerdeki talepte olan sürekli artıştır. Diğer yandan işgüçlerinin rasyonel kullanımının gerekliliği gelmektedir. Yeraltı kaynaklarının görece azlığı Bulgaristan'ın büyük miktarlarda hammadde ithal etmesinin nedenidir. Diğer mamulleri pazarlamadaki olanakları sınırlı olduğundan, makina yapımının bir karşı değer kaynağı olarak artırılması gerekliliği zorunludur. Sosyalist ekonomik entegrasyonun gelişmesine aktif katılma somut talebi ise en son neden olarak gelmektedir.

Bulgaristan gibi küçük bir ülkenin büyük sayıda makina yapımı usullerinin üretimini görev olarak koymayacağı anlaşılır. Bu pratikte mümkün

olmayıp, ekonomik açıdan dayanaksız ve uluslararası sosyalist işbirliği koşullarında gereksizdir.

Bulgar makina yapımı endüstrisi uluslararası özelleşme ve kooperasyon (Dayanışma) alanındaki yoğun çalışmalar boyunca biçimlenmiş ve bu nedenle önemli ölçüde etkilenmiştir. Dalların yapısı henüz oluşum sürecindedir. Bir çok temel yönlerin çizgileri daha şimdiden kesinleşmiştir. Bunlar arasında elektronik hesap tekniğiyle ilgili üretim, KEYK üyesi ülkelerin hükümetler arası uzmanlar komisyonunca gerçekleştirilen işbirliği çerçevesinde ana yeri almıştır. Ülke diğer KEYK üyesi ülkelerin taleplerinin tam veya kısmen karşılanması amacı ile bir süreç ayarlayıcısı ve bazı çerçeve belleklerin kapsamlı üretimi için organize olmakta ve uzmanlaşmaktadır.

Diğer önemli bir yön ise yükleme ve taşıma tekniği mamulleri üretimidir. Çalışma KEYK VII. toplantısı (1956) tavsiyelerine dayanarak başlamıştır. Buna göre Bulgaristan elektirikli arabalar ve vinçler üretiminde uzmanlaşacaktı. Üretim kısa sürede organize edilebildi ve Bulgaristan bu mamullerin en büyük ihracatçısı oldu: Örneğin 1973'te 31600 elektirikli araba ve 63900 elektirikli vinç ihraç edildi. Son zamanlarda transvampulatörler, konteyner işleyici makineler, köprü tipi vinçler, teleferikler gibi bir dizi diğer yükleme ve taşıma araçları üretimi de başlamıştır. Böylece işletme içi taşıma, depolama, istasyon ve limanlardaki yükleme ve boşaltma çalışmaları tümüyle mekanize olacaktır.

Uluslararası sosyalist iş bölümüne katılma ile ilgili olarak üzüm, sebze, tütün üretimi ve bahçecilik için traktör ve tarım makineleri yapımı gelişmiştir. Bu mamullerin üretiminde uzmanlaşma, üyeleri Bulgaristan, Macaristan, DAC ve SSCB'den uluslararası Agromasch topluluğu ve KEYK organlarının koordine edilmektedir. Çalışma yalnızca tek tek makinelerin değil, ayrıca çeşitli tarım teknolojileri ve tütün, sebze ve üzüm ekim alanlarının yönetimi ve iş sürecinin tümüyle mekanize edilmesi için bütünsel makina sistemlerinin teslim edilebileceği şekilde geliştirildi. Bulgaristan kapsamlı tecrübeler edindi ve hemen hemen tüm KEYK üyesi ülkelere çim ve turfanda sebze için seralar ihraç etmektedir.

Bulgaristan ulaşım araçları endüstrisinin hemen hemen tüm üretimi diğer KEYK üyesi ülkeleri endüstrileriyle sıkı işbirliği içindedir. Sliwendeki «Dinamo» fabrikası WAS otomobili için ürettiği 30.000 jenaratör ve 30.000 marş tertibatını dayanışmalı teslimatlar biçiminde örgütlemiştir. Bu binek arabası için diğer fabrikalarda bobinler töleler, kaplılar, filtreler ve akümülatörler üretmektedirler. Lowetsch'de yılda parçalarını Sovyetler Birliğinin verdiği 15.000 «Noskwitsch» binek arabası monte edilmektedir. Sliwendeki «Nadar» yük arabası fabrikasında «GAS-53» ve «Skoda» kamyonları monte edilmektedir. Ayrıca Bulgaristan «Skoda» kamyonlarının

arka köprülerini ÇSC için imal etmektedir. «TSCHAWDAR» Botewgrad fabrikası ÇSC'den ithal edilen otobüsler için karoseri yapmaktadır. Polonya Halk Cumhuriyeti ile Bulgaristan 100.000 ton su altı kapasiteli 24 tancarın yapımında işbirliği üzerine 10 yıllık bir antlaşma imzalamıştır. Polonya önemli hammadde ve tesisleri teslim edecek, buna karşılık yapılan tancarlerin bir kısmını alacaktır.

Uluslararası özelleşme çerçevesinde SSCB, Polonya ve Romanya'ya 500 tonluk kuru yük şilepleri, 23.000 tonluk cevher şilepleri ve balıkcı gemileri gibi diğer açık deniz gemileri teslim edilmiştir.

Sliwendeki «Popeda» makina yapımı fabrikası STB ve ATPR dokuma tezgahlarının parça grupları üretimi üzerine uzmanlaşmış olup, bu beş yıllık plandaki tüm üretimi (27200 Takım) SSCB'de imal edilen dokuma tezgahlarının teçizatı olarak öngörülmüştür. Önümüzdeki 5 yıllık plan için teslimat 60.000 takıma çıkacak ve böylece yüksek verimli bir üretimin biçimlendirilmesi koşulları yaratılmış olacaktır.

Bulgaristan gıda ve meşrubat endüstrisi grupları için teçizatın yapısı ve ihracaatında (Konserve, Pektim, Süt endüstrisi v.d) geleneği vardır. Son zamanlarda ülkenin tütün işlenmesi ve tütün mamulleri endüstrisi için bütünsel tesisler ve serinletici içkilerin doldurulması için bütünsel ve yüksek verimli tesislerin yapımında özelleşmesi üzerine anlaşmalar hazırlanmaktadır.

Sayısal program kumandalı metal işleme makinalarının üretiminin ortaklaşa planlanması çerçevesinde Bulgaristan diğer KEYK üyesi ülkelerin değerli katkılarıyla bu mamullerin bazı türlerinin üretimine başlamıştır.

Yararlı ve karşılıklı elverişli bir işbirliği kimya tesisleri ve rulman yapımında, elektronik cihaz yapımı, hidrolik alanlardaki makina yapımı mamullerinde de mevcuttur.

Ülkenin Bulgaristan'da üretilmeyen mamullere gereksinmesi öncelikle KEYK üyesi ülkelere yapılan ithalatla karşılanacaktır. Bu genellikle büyük enerji tesisleri teçizatları, inşaat tekniği için ana makinalarda, kimya endüstrisi için sıkıştırıcı ve üfleyicilerde, normal ve güçlü traktörlerde, dizel ve elektrikli lokomotiflerde, uçaklarda v.b. geçerlidir.

Bulgar makina yapımı endüstrisi geniş çapta diğer kardeş ülkelere özellikle SSCB, DAC ve ÇSC'den ithal edilen yüksek verimli metal işleyen makinalarla desteklenmektedir.

Makina yapımı alanında tek tek teçizat endüstrilerinin gelişmesi üzerine görüşlerin, makina ve tesisler için standartların, özel mamullerin temel parametreleri ve niteliklerinin hazırlanmasıyla ilgili çok yönlü bir işbirliği vardır. Bu çalışmalar sırasında her ülkenin durumuna göre değerlendirildiği bir sürekli tecrübe ve bilgi alış-verişi oluşur.

Bulgaristan'daki kimya endüstrisinin çok hızlı gelişmesi ilk beş yıllık plan yıllarında başladı ve bu yüksek endüstrinin yapısında dördüncü yeri almakta olup pek yakında üçüncülüğe çıkma eğilimi göstermektedir. Burada bu dalın büyük bir bölümünün Sovyet proje ve teknolojilerine göre yapıldığı, Sovyet tekniğiyle teçhiz edildiği, Sovyet uzmanlarının değerli yardımlarıyla işletmeye alındığı ve şimdi Sovyet Hammaddeleri ve malzemeleri ile çalıştığı belirtilmelidir. Bazı kimya fabrikalarına SSCB uzun vadeli krediler sağlamıştır. Başlangıç aşamasında ana yön mineral gübre üretimi kapasitelerinin, tarımı gelişmesi için önemli önkoşul olarak kurulması idi. Kimya endüstrisinin ilk büyük eseri Dimitrograd'taki azotlu gübreler fabrikasıydı. Tarımdaki mineral gübrelere olan gereksinme sürekli arttığından Stara Sağora (1963) ve Wraza (1968)'de iki fabrikanın daha kurulması gerekmiştir. Dewnji yakınındaki Powelpahowa'da, Varna bölgesi, karışık gübre için dördüncü büyük fabrika kuruldu.

Kimya endüstrisinin biçimlendirilmesinde başlangıcı ilk beş yıllık planda yapılmış olan diğer önemli bir yön ise, Kuzey doğu Bulgaristan'daki önemli kaya tuzu yataklarına dayanan suyu alınmış soda üretimi için kapasiteler yaratılmasıydı. Sovyet uzmanları çözülmüş tuzun yüksek verimle çıkarılması için sondajlarla bir teknik geliştirerek büyük yardımda bulundular. Soda üretimine SSCB ve Macaristan ilgi gösterdiler. Şu sıralar bu üç ülke Dewneja'da 1.200.000 ton suyu alınmış soda kapasiteli, dünyadaki bu büyüklerden biri olacak Modern bir kombinayı kurmaktadır.

Sovyetler Birliği'nden ithal edilen petrol üzerine geliştirilen rafineriler önemli bir yer almışlardır. Burgaz yakınlarında kapasitesi 12 milyon tonu aşacak olan bir petrol işleme kombinasyonu kurulmuştur. Son yıllarda Plewen'de ikinci bir tesis yapılmıştır.

Bulgaristan enerji ekonomisi ve motorlu araçlar için petrol ürünleri dışında, plastikler, sentetik iplikler, sentez kauçuk vb. bir çok yan ürünleri de diğer endüstri dalları için üretmektedir. Jawbol'daki poliyester iplikleri kombinasyonu ve Widin'deki poliamid iplikleri kombinasyonu bu temel üzerine kurulmuştur. Bu fabrikalar ve Swischtow'daki sentetik iplik fabrikası ülkenin tekstil endüstrisinin gereksinmesini büyük ölçüde karşılamaktadırlar.

Motorlu araçlar için hızla artan gereksinimin karşılanabilmesi için Widin'de 1.200.000 kamyon ve binek arabası lastiği kapasiteli bir modern plastik fabrikası kurulmuştur.

Kimya-ilaç ve mikrobiyoloji endüstrisinin gelişmesi büyük başarılar kaydetmektedir.

Kimya endüstrisinin gelişmesini aşağıdaki verilerle göstermek mümkündür. (Bin ton olarak)

Hammaddeler	1952	1960	1970	1972
Azotlu Gübreler (% 100 Azot)	18,2	83,6	286,8	311,2
Karbamid (% 100 Azot)	0,24	2,0	314,8	212,0
Fosforlu Gübreler (% 100 P ₂ O ₅)	—	40,8	147,6	129,5
Suyu alınmış soda	—	131,0	306,0	297,0
Plastikler ve yapıştırıcılar	0,6	7,3	89,2	123,0
Motorlu araç lastikleri (Adet)	50,3	172,1	546,2	821,3
Sentetik İplikler	—	—	23,1	34,1
Sentez Kauçuğu	—	—	3,6	11,7
Antibiyotikler	—	0,01	0,29	0,39
İlaçlar	0,023	0,246	2,85	7,7

BULGAR ENERJİ EKONOMİSİNİN GÜÇLÜ GELİŞMESİ:

Daha önceden belirtildiği gibi Bulgaristan Avrupa'da savaş sonrası yıllarda elektrik enerjisi üretiminde sonlardaydı: 226 milyon kilowatsaat yani kişi başına 42 kilowatsaat. Tüm kurulu güç pek mütevazı idi: Yalnızca 111. kilowat. Bu nedenle Georgi Dimitrof daha 1945'de yeni Bulgaristanın ekonomik gücünün artırılması ve endüstrileşme için ana faktörlerden birinin hızlı ve rasyonel elektrikleştirme olduğunu söylemiştir. Bunun gerçekleştirilmesi için ne güç, ne de işten; ne araç, ne de fedakarlıktan sakınmamak gereklidir. Bu temel çizgi tüm sosyalist kuruluş aşaması boyunca güncelliğini korumuş ve sonuçlar şimdi alınmıştır. Bu gün ülkenin güçlü bir elektrik enerji temeli oluşmuştur. Kurulu güç 4900 kilovattı aşmıştır. Yani 1939 dakinin 45 katı fazladır. Yıllık elektrik enerjisi üretimi 22 milyar kilowatsaati bulmuştur, yani kişi başına 2540 kilowatsaati 1971 de kişi başına elektrik enerjisi üretiminin Türkiye'de 266 kw saat, Yunanistan'da 1199 kw saat, İtalya'da 2261 kw saat, ve İspanya'da 1756 kw saat olması ilginçtir. Bu sonuçların, Bulgaristan'ın enerji kaynaklarının çok sınırlı ve az verimli olması nedeniyle çok büyük çabalarla elde edildiğine dikkati çekmeliyiz. İrmaklar küçük, kömür yetersiz ve az kalorilidir ve elektrik enerjisi gereksinmesi sürekli ve hızla artmaktadır.

Enerji ekonomisi gelişmesi aşağıdaki ana yönlerde oluşmaktadır: Üretim ve yatırımların verimliliğinin artırılması için büyük güçlü santrallerin kurulması; daha hızlı kurulduğu ve enerji birimi başına daha az yatırım gerektirdiği için termik santraller yapımına öncelik tanınması; daha büyük bir işletme verimliliği elde edilmesi ve enerji iletimindeki kayıpların azaltılması için kuvvet santrallerinin mümkün olduğu ölçüde enerji ana kullanıcılarının yakınında kurulması; tüm enerji kaynaklarının rasyonel kullanımı için standart bir enerji sisteminin oluşturulması.

Şimdi Bulgaristan'da 229 kuvvet santralına sahip olup, bunların 141'i termiktir. Termik Santrallerin ortalama gücü 1944'te 1200 kw'tan 1972'de

26700 kw'a çıkmıştır. Hidroelektrik santrallarının ise 1000 kw'tan 10200 kw'a yükselmiştir. Bu büyüme önemli bir başarı olarak değerlendirilmiştir.

Ulusal enerji ekonomisindeki gelişmesindeki nitel bir yeni aşama nükleer santrallar yapımına geçişle oluşmuştur. «Kosloduj» nükleer santralının birinci kısmının (440 kw) inşaatı bitirilmiş olup, ikinci kısma (440 kw) başlanacaktır. Bu balkan yarım adasındaki ilk nükleer santraldır.

Bulgar enerji ekonomisindeki bu çok hızlı gelişmeye Sovyetler Birliği'nin katkısı paha biçilmeyecek kadar büyük olmuştur. «Mariza Istok I» (500 kw) «Mariza Istok II» (600 kw) «Warnia» (630 kw) «Dewnija» (150 kw), «Sofia» (100 kw) vd. gibi birçok büyük santrallar Sovyet projesine göre yapılmış ve Sovyet tekniği ile teçhiz edilmişlerdir. Yapım çalışmalarına Sovyet uzmanları aktif olarak katılmışlardır.

Bir dizi toplam 900 kw güçlü termik ve hidroelektrik santrallar yapımına SSCB de katılmıştır. Son zamanlarda Polonya da Bulgaristan'daki enerji tesislerinin kuruluşuna katılmaktadır: Özellikle «Bobow Dol» termik santralının kurulmasında. Bu santralin türbin ve kazanlarını SSCB ve Polonya Halk Cumhuriyeti vermiştir.

Sovyet uzmanlarının Mariza çanağının düşük kalorili kömürünün değerlendirilmesi için geliştirdikleri özel teknoloji ve bu kömür için oluşturdukları özel kurutma, öğütme ve yakma tesisleri özellikle büyük bir hizmet olmuştur. Şimdi bu tesis Bulgaristan'da üretilen elektrik enerjisinin yaklaşık yüzde 30'unu vermektedir.

Bulgar metalurjisi ona hayat veren Bulgar-Sovyet dostluğunun iyi bir örneğidir. Pervik ve Sofya'da demir Plowdiv, Pirdop ve Kardshali demir dışı metaller İzabe tesisleri Sovyet projelerine ve teknolojisine göre Sovyet uzmanlarının doğrudan yönetiminde kurulmuş ve Sovyet tesisleri ile teçhiz edilmişlerdir. Bu tesislerde Bulgar cevherleri izabe edilmektedir. Üretimleri öncelikle inşaat ve makina yapımındaki metal gereksinmesini karşılamaktadır. Üretilen metallerin bir kısmı türlerin genişlemesi için ihraç edilmektedir. Bu dalın ana temsilcisi tam anlamıyla bittikten sonra 3,5 milyon ton çelik üretecek olan «Kremikowzi» demir-çelik kombinasıdır.

Pernik yakınındaki «Lenin» demir-çelik tesisi makina yapımının kimya gıda ve meşrubat endüstrileri için özel gereksinmesini karşılayabilmek üzere kaliteli ve özel çelik üretiminde uzmanlaşmaktadır.

Yeni kurulan haddeleme tesislerinin kapasitelerinin tam ve rasyonel kullanımı için ülke SSCB'den bir miktar da kütük halinde çelik ithal etmektedir.

Demir dışı metaller İzabesi Rodop'lardaki, Sredna-Gors'daki, Burgaz bölgesi vd.'nindeki maden rezervlerine dayanan bakır, kurşun, ve çinko üretimi üzerinde ana gelişmesini yapmaktadır.

Siyah maden izabesine dayanan mamullerin üretimi geçmiş yıllarda şu sayılara erişmiştir. (Bin ton olarak)

Mamuller	1951	1960	1970	1972
Demir Cevheri (Satwbel)	54	188	792	1052
Mangan Cevheri (Satwbel)	3,5	7,4	10,3	8,5
Demir döküm ve demir alaşımları	9	192	1251	1562
Çelik	6	253	1800	2121
Hadde / Çekme	11	193	1420	2024
Çelik Boru	2,9	11,2	113,8	160,7

Kapsamlı endüstri yapıları, konut ve yol yapımı inşaat malzemeleri ve özellikle çimento üretiminin hızla gelişmesini gerektirmişti. Kurtuluştan önce ülkede yılda 225.000 ton çimento üreten yalnız bir çimento fabrikası vardı. Bulgaristan'da kuruluşu ilk büyük işletmelerden biri 300.000 ton kapasiteli Dimitroffgrad'daki çimento fabrikasıdır. Bu sıralar Dewneja'da bir eşit kapasiteli çimento fabrikası kurulmuştur. Her iki fabrikanın kuruluşunda SSCB'nin büyük yardımları olmuştur. DAC'ın yardımıyla daha sonra Wraza'daki «Wilhelen Pieck» çimento fabrikası kurulmuştur. Bulgaristan şu sıralar yaklaşık 4 milyon ton çimento üretmektedir.

SSCB'nin paha biçilmez yardımı ile bir çok konu yapım işletmeleri Stara Zagora yakınındaki Nikolsewo'daki elektro porselen fabrikası, Sofya bölgesindeki Gliv Peliw yakınındaki yanmaz inşaat malzemeleri fabrikası, sihi tesisat porseleni, cam vd. fabrikaları kurulmuştur.

HALKLARIN REFAHI İÇİN SOSYALİST EKONOMİK ENTEGRASYON

Bu kısa bakış Bulgaristan'da endüstrinin gelişmesinin, az ya da çok diğer KEYK üyesi ülkelerde de olduğu gibi, sosyalist topluluk çerçevesindeki verimli ve sıkı işbirliği ilişkileriyle oluştuğunu gösterir. Buradaki en büyük pay hem bilimsel-teknik araştırma ve üretim sahalarındaki kapsamlı tecrübelerini, hem de hammadde ve malzemelerinin, makinelerinin, tesislerinin ve diğer hammaddelerinin önemli bir kısmını hazır kılan veren Sovyetler Birliğidir.

Endüstrinin ve diğer ekonomi dallarının çok hızlı gelişmesinin sonucu olarak Bulgar halkının hayat standardının artması için önkoşullar yaratılmıştır. Örneğin geçen yirmi yılda kişi başına düşen anılan gelir 3,2; gerçek gelirse 3,35 katının üstüne çıkmıştır. Önemli malların kişi başına tü-

ketimi 1952'ye göre şöyle artmıştır: Et 3,2; Süt ve endüstri ürünleri 1,6; şeker ve tatlılar 4,9; Pamuklu dokuma 2,5; yünlü dokuma 2,4; ayakkabı 6,3 Ev elektriği 20 kat.

Eğitim, kültür, sağlık ve beden eğitimi harcamaları yaklaşık olarak 10 katına çıkarken, 1972'de 2,5 milyar Leva gibi büyük bir toplama erişmişti. 18000 doktor ve 3300 diş doktoru halkın sağlığına eğilmiştir. Okul öncesi yaşlardaki çocukların üçte ikisi çocuk yuvalarına gitmektedirler. Yüksek öğrenim görenlerin göreceli sayısına göre Bulgaristan dünyada birincidir. 1000 kişi başına 118 öğrenci düşmektedir. Konut yapımı yatırım hacmi 1952'de 87,5 milyon Leva'dan 1972'de 400 milyon leva'nın üstüne çıkmıştır.

BKP MK'nin 1972 aralığında yapılan özel bir toplantısında gelecek yıllarda halkın yaşam düzeyinin daha yükseltilmesi için kapsamlı bir program kabul edilmiştir.

Diğer karşılıklı ekonomik yardım konseyi üyesi ülkelerinin halkları da duraklaştırmaksızın gelişmelerini sürdürmektedirler. Çünkü sürekli gelişen sosyalist ekonomik entegrasyon koşulları en güç problemler için bile en elverişli çözümlerin bulunmasını sağlamaktadırlar.

Bu uygun oluşumları gözönüne alarak Bulgaristan Komünist Partisi Nisan 1971'deki X. Parti Kongresi ülkenin ekonomik gelişmesi için nitel yeni görevler getirmiştir. Ama görev sosyalizmin materyel-teknik temelini mükemmelen kurmak, üretici güçleri yüksek ve kararlı bir tempoyla geliştirmek ve halk ekonomisinin yoğunlaştırılmasını sürdürmektir. Bu amaç için üretimin karmaşık (Kompleks) mekanize, otomotize ve Sibernetize edilmesinin daha geniş çapta uygulanması, elektrikleendirme, hızla kimyalaştırma, üretimin yoğunlaştırılması ve özelleştirilmesi, diğer sosyalist ülkelerle ve hepsinden önce Sovyetler Birliği ile ekonomik entegrasyon çizgisi bundan sonra da izlenecektir.

BKP Parti Programı ekonominin uyumlu ve oranlı boyutlarda gelişmesinin, halkın sürekli artan refahı için üretimin optimize edilmesinin yalnızca ulusal çerçeve içinde sağlanmasının olası olmadığını, bunun ancak Sosyalist ekonomik entegrasyon çerçevesinde uluslararası işbirliğiyle elde edilebileceğini vurgulamıştır.

KEYK üyesi ülkelerin sosyalist ekonomik entegrasyonun gelişmesinin ve işbirliğinin daha derinleştirilmesi ve mükemmelleştirilmesi için 1971'de kabul edilen ve gerçekleştirilmekte olan karmaşık (Kompleks) program, sosyalizm ve komünizmin oluşturulmasının halk ekonomisi açısından problemlerinin ortak çözümü için temeli atmıştır.

Karşılıklı Ekonomik Yardım Konseyinin Haziran 1974'te Sofya'da yapılan XXVIII. yıldönümü toplantısı sosyalist kardeş ülkelerin, ekonomik ve bilimsel —teknik işbirliğinin sürekli derinleştirilmesi yolunda daha güvene

nilir ilerlemeye kararlılıklarını güçlendirmiştir. Ortak planlama çalışmalarının yeni ve üst bir biçimi olarak çok yönlü entegrasyon önlemlerin alınması, SSCB ve diğer ülkelerdeki çok sayıdaki hammadde kaynaklarından yararlanılması ve çıkarı olan ülkeler için Standardize bir enerji sisteminin yaratılması için koordine bir beş yıllık planın oluşturulması kararları bu açıdan pek önemlidir.

Sosyalist ekonomik entegrasyon, Sosyalist topluluk ve üye ülkelerinin yeni ve daha büyük başarılarının bu güvenilir temeli için yeşil ışık yakmıştır.

TÜSTAV

Kitle Partisi(*)

YOGİNDRA ŞARMA

**(Hindistan Komünist Partisi Merkez
Yürütme Üyesi ve Ulusal Konseyi Sekreteri)**

Hindistan'nın devrim çizgisini belirleyen Partimiz, sosyalizme geçiş evresi olarak Ulusal Demokrasiyi gerçekleştirmeyi hedef almış bulunuyor. Devrimci bir kitle partisini, marksizm-leninizm ve proleter enternasyonalizmini kendine rehber edinen, ülkenin tüm yurtsever ve demokratik güçlerini, işçi-köylü ittifakı temeli üzerinde harekete geçirme ve bir araya getirme yeteneğinde olan bilinçli disipline ve yekpare birliğe sahip bir partiyi inşa etme zorunluğu işte buradan kaynaklanıyor.

Böyle bir partinin inşasıyla ilgili sorunlar, özellikle Hindistan'da hem karmaşık hem de çok yönlüdür. Çünkü ülkemizde farklı diller konuşulur, farklı dinler uygulanır, kabile kalıntılarından tekelci kapitalizme kadar birçok sosyo-ekonomik biçimlenme bir arada bulunur; nüfusun üçte ikisinden fazlası okuma-yazma bilmez ve % 80 inden fazlası kırsal bölgelerde yaşar. Bütün bunlara rağmen hayati önemi olan bu soruna, yani kitle partisi oluşturma sorununa çözüm bulmaya kararlılıkla girişmiş bulunuyoruz.

— 1 —

Bu yolda şimdiye kadar neler yaptık?

Bugün, parti üye sayımız yarım milyondan fazladır, parti çizgisindeki kitle örgütleri 5 milyon kişiyi biraraya getirmektedir, partinin yaklaşık 10

(*) «La Nouvelle Revue Internationale» dergisi, Kasım 1976 sayısından çevrilmiştir.

milyon seçmeni vardır, Parti, Hindistan'daki 15 eyaletin yasama meclisinde temsil edilmektedir; Birleşik Cephe çerçevesi içinde Partimiz iktidardaki parti olan, Hint Ulusal Konseyi'yle ve diğer partilerle birlikte Kerala ve Manipur Hükümetlerine katılmaktadır.

Partimiz, Doğu'nun en büyük ve ülkenin ikinci büyük partisi durumuna gelmiştir. Partimiz güçlenmiş, etkisini yaygınlaştırmış ve ülkenin çeşitli bölgelerinde yeni taraftarlar kazanmıştır. Bütün bunlar, partiyi yıkmaya kalkışan gerici partilere karşı uzlaşmaz bir mücadele vermek, diğer partilerle ise birlik politikasıyla sağlanmıştır.

Partimiz, özellikle geçtiğimiz 1975 yılında gelişme gösterdi. Geçen yıl içteki ve dıştaki gerici mihraklar, ülkedeki gelişmeyi bozmaya yönelik bir kampanyaya var güçleriyle sarıldılar. Ama aldıkları cevap sert oldu, ve kampanya 1975 Haziran'da olağanüstü durum ilan eden İndra Gandhi hükümeti tarafından başarısızlığa uğratıldı.

Ülkemizin siyasi durumunda meydana gelen her türlü değişikliği doğru olarak değerlendirme yeteneğinde olan Partimiz, çalışmalarını ideolojik, politik ve örgütsel tüm alanlara yaydı; böylece üye sayısında ve yeni örgütlenmelerinde daha önceden görülmemiş bir artış oldu. Şöyle ki, Ocak/1975 ile (Partinin X. kongresinin yapıldığı tarih) Ocak/1976 arasında partimizin üye sayısı 355.526 dan 538.870'e yükseldi. Taban örgütlerimiz, gerek üye, gerekse örgüt sayısı bakımından önemli artış gösterdi. Örgüt sayısı 16.000'den 23.000'e yükseldi.

Tarihi boyunca Parti saflarında böyle bir büyüme görülmemiştir. 50 yıllık tarihinde partiye, hele bir yılda bu denli çok üyenin katılması görül-müş değildi. Bu bir yılda partiye katılan üye sayısı 1962 yılında yapılan VI. kongre, yani bölünmeden önceki son kongre sırasında mevcut toplam üye sayısını (134.866 kişi) geçti. 1964'deki bölünmeden bu yana parti safları 5 kat arttı.

Bu durum, partinin doğru bir politik ve örgütsel çizgi izlediği sürece saflarını genişleteceğini gösteriyor. Eskiden, yani parti sağ ve «sol» oportünizmi içinde barındırdığı sıralar üye sayısı ya sabit kalıyor ya da azalıyor.

Bu gerçek, Partimizi ülkenin diğer partileriyle ve özellikle kendilerine «Hindistan Komünist Partisi (Marksist) (1)» adını yakıştıran «sol» oportünistlerin ve bölücülerin partisyle karşılaştırdığımızda daha da açık görülüyor. Bu grubun üyeleri önemli oranda azaldı. Yönetimlerinin «sol» oportünist çizgisinden ötürü düş kırıklığına uğrayan üyelerinin büyük bir kısmı bugün tekrar partimize geliyorlar. Bu «paralel» partinin Andra-Pra-

(1) Bu parti genellikle (Hindistan Komünist Partisi «paralel») diye isimlendiriliyor.

deş, Kerela, Temilnadu ve diğer Eyaletlerdeki pek çok örgütü yeniden bize katıldılar. Jaya Prakaş Narayan'ın⁽²⁾ karşı devrimci «Toptan Devrim» parolasını desteklemiş olan diğer muhalefet partilerinde de aynı durum görülüyor.

Parti politikamızın doğruluğu ve örgütlenme alanındaki kararlı çabalar, partinin sınıfsal bileşiminde ve taban örgütlerinde niteliksel bir evrimi de doğurdu. Yeni üyelerin ezici çoğunluğunun yaşı 18 ile 30 arasında değişiyor; bunların % 80'ini sanayi ve tarım işçileri, yoksul köylüler ve yoksul kentliler oluşturuyor. Parti yeni üyelerinden geçmişe oranla daha çok şey talep ediyor ve üyeler parti çalışmalarına daha etkili olarak katılıyorlar.

Tüzüğümüz, her parti üyesinin parti örgütlerinden birinde yer alması zorunluluğunu getirmiştir. Bu Leninist ilkeyi terketmek partinin disiplinini baltalamaya, örgütlü ve bilinçli her türlü mücadeleyi olanaksız kılmaya götürür. Partiye girmeyi arzulayan her kişi, başlangıçta aday, daha sonra asıl üye olacak ve şu koşulları yerine getirmekle yükümlü bulunacaktır:

18 yaşını doldurmuş olmak; tüzük ve programı kabul etmek; aidatını düzenli olarak vermek; parti örgütlerinden birinde çalışmak; kararları yerine getirmek.

Eskiden, partiye kabul edilen her kişi, disiplin kuralları nedeniyle atılıncaya kadar parti üyesi olarak kalıyordu. Şimdi parti üyelerinin her yıl sayımı yapılıyor. Bu sayım sırasında, partide kalmaya kimin hak kazanıp kimin kazanmadığına karar veriliyor. Partiden çıkarılma, aşağıdaki nedenlerden birinden dolayı olabiliyor.

- Aidatını ödememe,
- Parti yaşamına ve eylemine katılmama,
- Kitle örgütlerinden birinde geçerli nedeni olmaksızın çalışmayı reddetmek.

1975 yılında parti üyelerinin yaklaşık % 20'sinin kaydı yenilenmedi ve dolayısıyla parti saflarında kalma haklarını yitirdiler. Ne yazık ki oldukça yüksek olan bu oran aslında, yeni üyelerin katıldığı pek çok taban örgütünde yeterli bir yönetim çalışması yapılamamasından ileri geliyordu. Örgütlerin etkinlik düzeyinin bağlı olduğu bir diğer etkinlikte sanayii işçilerinden, dini azınlıklardan, kadınlardan gelen parti üyelerinin, son zamanlarda parti içindeki sayıları artmış olmasına rağmen, hâlâ oransal

(2) Jaya Prakaş Narayan: Geçmişte, ulusal kongrenin sol kanat militanı, bu gün «Toptan Devrim» ve «Partisiz Demokrasi» gibi parolaları kullanan gerici hareketin yöneticisi. Narayan, ülkedeki demokratik düzeni baltalamaya uğraşıyor.

seviyesinin düşük oluşudur. Hindistan işçi sınıfının partisi olan Partimizin bundan sonraki gelişimi, bu yetersizliklerin üstesinden gelinmesine çok büyük oranda bağlı bulunuyor.

— 2 —

1964 yılında Parti VII. Kongresine sunulan örgütlenme sorunlarıyla ilgili raporda şuna işaret ediliyordu:

«Partimiz, uzun süre örgütlenme gücünün, kitleler içindeki etkinliğine tekabül etmemesinin sıkıntısını çekti.»

Bu ne anlama gelmektedir?

Partimiz, seçmenleri tarafından yaygın şekilde desteklenen büyük bir siyasal güç olduğunu uzun zamandır kanıtlamış bulunuyor. Parti üye sayısının 200.000 in biraz üstünde olduğu 1958 yılında, Partiye oy veren seçmen sayısı 12 Milyondu; yani bir parti üyesine 60 komünist seçmen düşüyordu. Bölünmeden sonra, 1971 parlamento seçimlerinde büyük çapta seçmen kaybedildiğinde bile, her üyeye karşılık 32 oy alınmıştı. Geçtiğimiz son 5 yıl içinde, partinin politik etkinliği arttı, yeni üye kazanma çalışmaları hayli düzeltildi. Ancak, sözü edilen fark azalmış olmasına rağmen hâlâ mevcut. Bu da gösteriyor ki, Partimiz güçlenme eğilimine sahiptir. Bu durumdan tarihsel olarak çıkaracağımız pek çok ders vardır.

Partimizin bir kitle partisi haline getirilmesine, 50 yıllarında başlamıştı; o yıllarda seçmenler tarafından geniş şekilde desteklenen parti; Hindistan parlamentosunda başlıca muhalefet partisi durumundaydı. Nitekim, Kerala'daki meclis seçimlerinde çoğunluğu kazanmış ve ilk olarak bir Hint Eyaletinde komünist hükümet kurmuştu. O dönemde, Hindistan'ın siyasal yaşamında sola doğru belirgin bir kayış gözlemleniyor ve halk arasında partinin otoritesi artıyordu. İşte bu elverişli koşullar varken toplanan V. kongre (Amristar 1958), bir kitle partisi inşasına karar verdi. Parti, üyelerini, yukarıda sözünü ettiğimiz üye-seçmen sayısı farkına son vermeye, Partiye katılma sırasında sekterliği ve pasifliği bırakmaya çağırırdı. Örgüt yapısında da bazı değişiklikler yapıldı.

Bununla birlikte, V. kongrenin geliştirdiği «Kitle partisi inşa etme» sloganı gerçekleşmedi. VI. kongrede (1962), parti üye sayısında 95.000 azalma vardı. Aşırı «sol» unsurların kışkırttığı fraksiyonlar mücadelesi partiyi bölünmeye kadar götüren ciddi ideolojik ve politik ayrılıklardı bunun nedeni. Partiyi, kendi hegemonyacı ve şoven politikalarını gözü kapalı işlemeye mecbur etmeyi başaramayan Goşistler, onu gözden düşürmeye ve açıkça bölmeye çalıştılar. Durumu gözden geçiren VII. kongre, özellikle o dönemdeki ideolojik, politik ve örgütsel zaafının altını çizdi. Sonuçta, bir kitle partisi inşa etmek için ideolojik ve politik birliğin ne denli önemli olduğunu bu acı tecrübeye de anlamış olduk.

Bugün, Parti ulusal konseyinin düzenli toplantılarında ve Parti Kongrelerinde belirlenen ideolojik, politik ve örgütsel görevleri bütünlük içinde gerçekleştirmekle, bir kitle partisi kurulması yolunda çalışıyoruz.

— 3 —

Komünist Parti, politik kitle mücadelelerinin başarısı temeli üzerinde gelişiyor. Bu gelişme, sınıf ve ulus düşmanlarına karşı kitlelerin kararlı eylemleri sayesinde mümkün oldu. Emperyalizme, feodal prenslere, büyük toprak sahiplerine ve tekelci sermayeye karşı verilen mücadelede, Partimiz şu şiarlara yer veriyor:

Ülkenin bağımsızlığı ve bütünlüğü; Hindistan ve Sovyetler Birliği arasında dostluk; Küba, Vietnam ve Angola ile dayanışma; pahalılık ve işsizliğe son; büyük sanayi ve finans kuruluşlarını millileştirme; Devlet Sektörünü güçlendirme ve emekçilerin yönetime katılmaları; tarım reformu ve 20 maddelik ekonomik programın yürürlüğe girmesi⁽³⁾; gerici ve bölücü sağ tarafından tehdit edilen Hint halkının birliğini koruma; Bihar Devletinde ve ülkenin diğer bölgelerinde çıkarılan faşist kargaşalıklara karşı ulusal bağımsızlığı ve demokrasiyi savunma.

Parti kurulları ve yönettiği kitle örgütleri tüm ülkede büyük bir etkinliğe sahip. Ama biz bunu yine de yetersiz buluyoruz. Çünkü partimiz, ulusal siyasal kampanyaların ve politik kitle mücadelelerinin tümünü örgütlemeyi ve yönetmeyi üstlenmiş bulunuyor. Ancak bunu başarabildiğimizde ulusal önemde etkili bir siyasal güç haline geleceğiz. Ve bir kitle partisinin en önemli ayırdedici niteliklerinden biri de zaten budur.

Geçtiğimiz son üç buçuk yıl boyunca partimiz; 9 ulusal kampanya örgütledi. Bunlardan sonuncusu, 20 maddelik ekonomik programı desteklemeyi hedef alan «Padayatra» kampanyasıydı. Partimizin, 18-21 Haziran 1976 tarihleri arasında toplanan Merkez Yürütme Komitesi, bu kampanya sonuçlarının «ümitlerimizi çok aşan engin bir başarıya ulaştığını» belirtti.

Tabandan tepeye tüm parti ve yönettiği kitle örgütleri, Merkez Yürütme Komitesi kararlarına büyük bir coşkuyla katıldı. Tarihinde ilk defa Parti, doğrudan doğruya kırsal alanlardaki halka yöneldi, onunla birlikte oldu. «Padayatra»ya katılanlar, yalnızca partinin mevcut olduğu köylere gitmekle kalmadılar, pek çok yeni yerleşim bölgesine de gittiler. Miting ve toplantılarda hazır bulunan yüzbinlerce kişi dışında, parti üyesi ve militan

(3) Başbakan İndra Gandhi'nin bir yıl önce geliştirdiği 20 maddelik bu ekonomik program, feodal kalıntıların sosyo-ekonomik temellerine karşı yöneltilmiştir. İşte bu yüzden bu programı destekliyoruz. Ama diğer yandan, bu programın gerçekleşmesini denetleyecek her düzeyde halk komitelerinin oluşturulması için mücadele ediyoruz.

olan 215.000 kişi de kampanyaya katıldı. Kampanya, ülkenin 270 bölgesindeki 44.000 köye yayıldı. Kampanyaya geniş şekilde katılan sendika örgütleri, Komünist Parti yönetiminde ilk olarak kırsal kesim halkı ile doğrudan ilişki kurdular. Böylece, işçi sınıfı ile kırsal kesimdeki kitlelerin, ilk sırada tarım işçilerinin, birliğini gerçekleştirmek için temeller atılmış oldu. Partimiz, bu birliğin tam olarak oluşması için mücadelesini sürdürüyor.

Geçtiğimiz yılda partimiz, biri anti-faşist hareketin Hindistan'da yaygınlık kazanması, diğeri de partinin 50. kuruluş yıldönümü için olmak üzere iki büyük kampanya daha açtı. «Padayatra» kampanyası, sınıfsal niteliğinden ötürü anti-feodal idi; anti-faşist konferanslar düzenlemeye yönelik kampanya ise, içteki gerici çevrelerle emperyalist güçlerin komplosunu hedef aldığından anti-emperyalist nitelikteydi. Bu konferanslara Hindistan'daki bölgelerin % 80'inden gelen 5 milyon kişi katıldı.

Partinin 50. yıldönümünün kutlanması, partinin örgütsel gelişimini güçlendirme kampanyası şeklinde olduğu gibi, ülkenin siyasal yaşamındaki tarihsel rolünü, halk kitlelerine mâletmeye de katkıda bulundu. 50. yıldönümünde, yeni üyeler kazanma ve kitle örgütlenmesiyle ilgili plânlara, aşularak gerçekleştirildi, parti yayınlarının satış ve dağıtımı arttı, yeni bağışlar toplandı.

Ulusal kampanyalarımızın büyük başarı kazanmasının ana nedeni partimizin, en etkin sınıfsal eylem biçimlerini kotarma, içinde bulunulan politik durumla ilgili sorunları ortaya koyma ve bunlara cevap veren çözümleri bulma yeteneğinden oluşuyordu. Çünkü biz, Lenin'in tüm toplumsal eylem biçimlerinin sürekli mükemmelleştirme dediği şeyi örnek alıyor ve onu izliyoruz. Yarım yüzyıllık mücadele içinde ve son derece güç koşullar altında çalışmış olan Partimiz, legal ya da illegal, parlamenter ya da parlamento dışı, barışçı ya da barışçı olmayan... gibi alabildiğine çeşitli politik kitle mücadele biçimlerini özümlemiş bulunuyor. Komünistler, son yirmi yılda bu biçimleri mükemmelleştirdiler ve büyük başarı sağladılar.

Yeni kitle eylem biçimlerini kotarmada kazanılan dikkate değer başarılarla rağmen, partinin yapacağı daha pek çok şey var. Son üç yılda bize karşı yöneltilen sayısız faşist eylem, savaşı, dinamik, disiplinli, kitlelere derinlemesine kök salmış, ülkenin politik yaşamındaki her durumu ve her değişikliği karşılamaya yetenekli bir partinin inşası zorunluluğunu gittikçe daha çok dayatıyor.

— 4 —

En geniş halk kitlelerinin izleyebileceği yetenekte böyle bir partinin oluşturulması, tüm demokratik ve sol güçlerin katılacağı tek bir cephede, partinin kesin yerinin belirlenmesi koşuluna bağlı.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, gerek politik gerek kitlesel eyleminde partimiz, anti-emperyalist, anti-feodal ve antimonopolist ulusal demokratik devrim programını rehber alıyor. Ve bu program şunları öngörüyor:

Yabancı tekellerin ulusal ekonomimize el koymasının kesin olarak önlenmesi; Devlet sektörünün yabancı tekellerden bağımsız ve ulusal ekonomimizi geliştirecek şekilde etkili bir araç haline gelmesi için, demokratik tabana dayanarak genişletilmesi ve güçlendirilmesi; sanayide, ticarete ve finans alanlarında ekonomik iktidarlarını merkezileştirmiş bulunan Hintli tekel gruplarının tasfiyesi, tekellerin her türlü gelişme eğilimlerine etkili biçimde direnme; büyük toprak sahipleri ve feodal kalıntıların iktidarını ortadan kaldırma; köylülerin çıkarlarına uygun şekilde köklü tarım reformları gerçekleştirme; tarımımızdaki tefeci sermayeyle ticaret ve banka sermayesi egemenliğini tasfiye etme.

Bu amaçları gerçekleştirmek için esnek bir politika uygulamak ve ulusal demokratik devrimi benimseyecek bir demokratik cephe oluşturmak gerekiyor.

Partimizle, ulusal burjuvazinin siyasi örgütü olan iktidardaki parti ve diğer partiler arasındaki ilişkiler, tek bir programa dayanan ortak bir cephe ilişkileri niteliğinde değildir; ancak bu partilerin, özellikle anti-emperyalist ve anti-feodal nitelikli sorunlarda ortak tavırları olduğu da görülmektedir.

Bilindiği gibi 1969 yılında, Ulusal kongre bünyesinde bankaların millileştirilmesi ve eski prenslerin feodal ayrıcalıklarının ortadan kaldırılması konusunda muhalefet oluştu. Bu amaçların gerçekleştirilmesi için hem bizim partimiz, hem de hükümetteki partinin içinde ya da dışında bulunan sol güçler uzun süre mücadele ettiler. Bu durumda biz, bu demokratik tedbirlere muhalif olanların tümüne karşı hükümeti desteklemiş olduk.

1975 yılında Başbakan İndra Gandi'yi, ülkede olağanüstü durum ilan etmesinde de destekledik. Çünkü Başbakanın bu davranışının nedeni, mevcut durumu egemen güçler lehine bozmayı arzulayan ve başlıca amacı partimizi yıkmak olan faşist ve sağ güçlerin saldırısını başarısızlığa uğratmaktı. Ama aynı zamanda, olağanüstü yasaların, tekellerin çıkarı doğrultusunda ve demokratik güçlere karşı uygulanmasına da hiç duraksamadan karşı çıktık.

Partimiz, gerici güçlere karşı uzlaşmasız mücadele ederken; iktidardaki partiyle bu konuda birlik politikası uygulamaktadır. Bu karmaşık siyasi durumda, tüm demokratik ve sol güçlerin birliğini güçlendirmeye ancak böyle bir politika yardım edebilir; ulusal demokratik cephenin yaratılabilmesi ve ulusal demokratik devrimin gerçekleştirilebilmesi ancak böyle mümkün olur. «Paralel» partinin ve sosyalist partinin Kongre'ye mu-

halefeti körü körüne sürdürmesi, onları, Başbakanı devirme girişimleri içindeki gericilerle birleşmeye itmiş ve bu da birlik yoluna dikilen bir engel olmuştur. Objektif olarak bu partiler, hükümetteki partinin içinde ve dışında bulunan anti-komünist öğelere yardım etmektedirler.

Partimizin, anti-emperyalist, anti-feodal ve anti-tekelleşme temel üzerinde, bütün demokratik ve sol güçlerin birleşik cephesini yaratmayı hedef alan ve ona politik kitle eylemlerini hazırlama ve gerçekleştirme imkanını veren politikası, hem politik hem de örgütsel gelişimimize katkılarda bulundu. Tecrübe gösterdi ki, demokratik ve sol güçlerin başarılı bir biçimde biraraya getirilmesini sağlamak için Parti, kendi bağımsız sınıf politikasını uygulayarak doğrudan doğruya halk kitlelerine dayanmak zorundadır. Komünist Parti ne kadar güçlüyse, politik amaçlarını gerçekleştirmek için vazgeçilmez olan müttefiklerini kazanma olanakları da o kadar geniş olur. Birleşik cephe ve bu cephe içinde partinin bağımsızlığı birbirine eşit önemde iki unsurdur. Bunların birini diğerine karşı çıkarmak ya da ikisinden birini bilmezlikten gelmek, mücadelemize kaçınılmaz olarak zarar getirir.

Tecrübelerimizin bilançosunu çıkaran X. Kongremiz şu siyasi kararı özellikle almıştır:

«Parti, güçlenmek, bağımsızlığını kesin olarak arttırmak ve ülkede beklenmeyen bir durum değişikliği ya da dönüşüm olduğunda daima olayların bulunduğu düzeyde olabilmek için daha fazla inisiyatif kazanmak zorundadır. Parti bağımsızlığındaki sağlamlaşma, Partinin inşasına, kitle örgütlerinin güçlenmesine, kitlelerin yönetimindeki etkinliğe ve politik harekete yansımalıdır. Aynı derecede önemli olarak, ülkenin politik yaşamının sola kayması için Partinin, demokratik ve sol güçlerin birliğinde, ilk harekete geçirici ve gericilikle mücadelede öncü rolünü yoğunlaştırmasında, bağımsızlığın etkileri görülmelidir. Parti her türlü eylemini, birleşik kitle eylemlerinin gelişmesi üzerinde yoğunlaştırmalıdır. Bu eylemlerin merkezinde ise işçi sınıfı, tarım işçileri ve emekçi köylülük bulunmalıdır. Hareketin temeli, işçilerin ve köylülerin ittifakı olmalıdır.»

— 5 —

Ulusal ya da yöresel ölçekte kitle mücadelesinin otomatik olarak partinin güçlenmesine ya da büyümesine götüreceğini düşünmek yanlış olur. Uzun bir dönem bu soruna hatalı yaklaşılmış olması, Partimize büyük zararlar verdi. 1971 yılında yapılan IX. Kongre bu yaklaşımı bir «kendiliğindenlik gösterisi» olarak ve:

«esas görevin Parti örgütlenmesini ve Parti inşasını sabırlı ve sürekli olarak sürdürmek olduğunu anlama yeteksizliği»

şeklinde nitelendirmişti.

Her türlü başarının temelinde kitle eylemi ve kitlelerin politik mücadelesi yatar. Bununla birlikte bu başarı, özel olarak hazırlanmış planlardan hareket ederek, Parti örgütlenmesinde bilinçli ve kararlı çabalar gösterilmediği takdirde mümkün değildir.

Bu nedendir ki Partimiz, aşağıda sıralanan görevlere özel önem vermektedir:

- Her düzeyde ortaklaşa yönetimi sağlamak,
- Yönetim aygıtını mükemmelleştirmek,
- Politik eğitim sistemini yaygınlaştırmak,
- Parti kadrolarının seçimini, dağılımını ve oluşumunu doğru biçimde gerçekleştirmek,
- Taban örgütlerinin eylemlerinde sürekliliği sağlamak.

Bu görevlerin gerçekleştirilmemesi, 50 yıllarında Parti içinde bölünmeyle sonuçlanan bir bunalımın gelişmesine yol açtı. Buna karşılık, IX. Kongre'den sonra bu görevleri gerçekleştirmek için verilen bilinçli ve kararlı mücadele, Parti saflarını hızla genişletmeye ve bağları güçlendirmeye katkıda bulundu.

Parti inşasını daha iyi hale getirmek ve bunu somut bir gerçeklik yapmak için merkez aygıtında, ülke içindeki Eyaletler ve bölgeler düzeyinde müfrezeler, bölümler kurmaya karar verdik. Ama kabul etmek gerekir ki, bu kararı bu güne kadar ancak Parti merkez aygıtında ve bazı eyaletlerdeki en güçlü Parti örgütlerinde uygulayabildik. Aynı şekilde sürekli eğitim yapan Parti merkez okulunu ve çeşitli Eyaletlerdeki diğer 5 sürekli okulu yöneten seksiyona bağlı bir politik eğitim sistemini de örgütledik. Bunun dışında, parti üyelerinin politik eğitim düzeylerini yükseltmek için kısa süreli seminerler düzenlendi.

Partimiz, 8 günlük gazete (ikisi hindu, ikisi nislajelam, diğerleri telugu, bengal, pencap ve manipur dillerinde), 15 haftalık dergi ve çok sayıda aylık dergi çıkarıyor. Ayrıca, marksizm-leninizm kurucularının eserlerini, güncel sorunlara ayrılmış kitap ve broşürleri çeşitli dillerde çıkarılan çok sayıda yayınevini de Parti yönetiyor. Bu yayınlar hem işçi sınıfı ve müttefikleri arasında propaganda ve ajitasyon için, hem de taban örgütlerindeki üyelerimizin eğitimi için önemli birer araç. Ancak sözlü propaganda ve ajitasyonun da (kitle toplantıları, konferanslar, tartışma oturumları vb.) çok önemli olduğunu kabul etmek gerek.

Parti çekirdeğinin, yönetici kadrolardan oluştuğu açık bir gerçek. Partinin kaderi büyük oranda bu kadroların nicelik ve niteliğine bağlı. Partinin etkinlik alanının genişlemesi ve örgüt sayısındaki artma, her gün daha fazla sayıda, özel bilgilere sahip, kararlı ve aktif kadroları gerektiriyor. Partimizin, Parti kolları, sekreterleri ve sekreter yardımcıları dahil 50.000 civarında aktif militanı var. Bunların yaklaşık 5.000'i çeşitli parti kurumlarında ve merkez komitesinde, ülkenin çeşitli bölge ve Eyaletlerindeki örgütlerinde sürekli çalışıyorlar. Parti ulusal konseyi, gençlerin ve özellikle genç sanayi ve tarım işçilerinin yönetime katılmalarını geliştirmeyi elden bırakmadan, eski kadroların korunmasını öngören kadro siyasetimizle ilgili bir belge kabul etti.

Örgüt ve üye sayısı bakımından devamlı gelişme gösteren taban örgütlerimizin eylemlerinin daha iyi hale getirilmesine büyük önem veriyoruz.

Partimiz her türlü çalışma alanında, her türlü kendiliğindenlik gösterisinin direnerek üstesinden geliyor.

— 6 —

Hindistan Komünist Partisi, dünyada barış, ulusal kurtuluş, demokrasi ve sosyalizm için verilen mücadelede başı çeken uluslararası komünist hareketin sadık bir müfrezesidir. Parti tüzüğümüz şunları öngörüyor:

«Komünist Parti şovenizmle ve burjuva milliyetçiliğiyle mücadele eder. Tüm komünist partilerin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesine uygun olarak, barış için, savaşa, sömürgecilığe ve yeni-sömürgecilığe karşı, tüm dünyada sosyalizmin kazanımlarının korunması için mücadelede, dünya komünist hareketinin yönlendirici olumlu tutumunu destekler. Parti, sosyalist olan ve olmayan ülkelerin emekçileri ve halkları arasındaki işbirliğinin ve anlayışın, bu ortak amaçın gerçekleştirilmesinde en başta gelen rolü oynadığı görüşündedir.»

Partimizin bu tutumu benimsemesinin nedeni, zengin tecrübesidir. Bu tecrübe göstermiştir ki, uluslararası komünist hareketin başarıları hint halk kitlelerine ilham vermektedir; diğer yandan, sol, demokratik ve yurtsever güçlere karşı anti-komünist girişimleri bertaraf etmekte, emperyalizmin ve gericiliğin planlarını bozmaya yardımcı olmaktadır. Sosyalizm ve komünizmin inşasında SSCB'nde ve diğer sosyalist ülkelerde kazanılan tarihsel başarılar, kahraman Vietnam halkının ABD emperyalizmine karşı mücadelede elde ettiği büyük zafer, Küba Devriminin savunulması ve gelişmesi, Angola halkının ulusal kurtuluş mücadelesindeki zaferi, Portekiz, Finlandiya, Fransa, İtalya ve diğer ülkelerdeki komünist

Parti çekirdeğinin, yönetici kadrolardan oluştuğu açık bir gerçek. Partinin kaderi büyük oranda bu kadroların nicelik ve niteliğine bağlı. Partinin etkinlik alanının genişlemesi ve örgüt sayısındaki artma, her gün daha fazla sayıda, özel bilgilere sahip, kararlı ve aktif kadroları gerektiriyor. Partimizin, Parti kolları, sekreterleri ve sekreter yardımcıları dahil 50.000 civarında aktif militanı var. Bunların yaklaşık 5.000'i çeşitli parti kurumlarında ve merkez komitesinde, ülkenin çeşitli bölge ve Eyaletlerindeki örgütlerinde sürekli çalışıyorlar. Parti ulusal konseyi, gençlerin ve özellikle genç sanayi ve tarım işçilerinin yönetime katılmalarını geliştirmeyi elden bırakmadan, eski kadroların korunmasını öngören kadro siyasetimizle ilgili bir belge kabul etti.

Örgüt ve üye sayısı bakımından devamlı gelişme gösteren taban örgütlerimizin eylemlerinin daha iyi hale getirilmesine büyük önem veriyoruz.

Partimiz her türlü çalışma alanında, her türlü kendiliğindenlik gösterisinin direnerek üstesinden geliyor.

— 6 —

Hindistan Komünist Partisi, dünyada barış, ulusal kurtuluş, demokrasi ve sosyalizm için verilen mücadelede başı çeken uluslararası komünist hareketin sadık bir müfrezesidir. Parti tüzüğümüz şunları öngörüyor:

«Komünist Parti şovenizmle ve burjuva milliyetçiliğiyle mücadele eder. Tüm komünist partilerin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesine uygun olarak, barış için, savaşa, sömürgeciliğe ve yeni-sömürgeciliğe karşı, tüm dünyada sosyalizmin kazanımlarının korunması için mücadelede, dünya komünist hareketinin yönlendirici olumlu tutumunu destekler. Parti, sosyalist olan ve olmayan ülkelerin emekçileri ve halkları arasındaki işbirliğinin ve anlayışın, bu ortak amaçların gerçekleştirilmesinde en başta gelen rolü oynadığı görüşündedir.»

Partimizin bu tutumu benimsemesinin nedeni, zengin tecrübesidir. Bu tecrübe göstermiştir ki, uluslararası komünist hareketin başarıları hint halk kitlelerine ilham vermektedir; diğer yandan, sol, demokratik ve yurtsever güçlere karşı anti-komünist girişimleri bertaraf etmekse, emperyalizmin ve gericiğin planlarını bozmaya yardımcı olmaktadır. Sosyalizm ve komünizmin inşasında SSCB'nde ve diğer sosyalist ülkelerde kazanılan tarihsel başarılar, kahraman Vietnam halkının ABD emperyalizmine karşı mücadelede elde ettiği büyük zafer, Küba Devriminin savunulması ve gelişmesi, Angola halkının ulusal kurtuluş mücadelesindeki zaferi, Portekiz, Finlandiya, Fransa, İtalya ve diğer ülkelerdeki komünist

partilerin büyüyen gücü, bütün bu başarılar ve dünya komünist hareketinin kazandığı diğer başarılar, ulusal demokrasi ve sosyalizm mücadelemizi kolaylaştırmakta, kitleleri kazanma yolunda Partimize yardımcı olmaktadır.

Mücadelemizde, Hindistan'la Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler arasındaki dostluk ve işbirliğinden daima ilham aldık. Bizim için bu dostluk, içten ve dıştan gelecek gerici saldırılara karşı güvenli bir kalkanıdır. SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Brejnev Yoldaşın 1973 yılında Hindistan'a yaptığı ziyaret ve ülkemiz Başbakanı İndra Gandi'nin SSCB ne ve Demokratik Alman Cumhuriyeti'ne kısa süre önce yaptığı ziyaretler, yeni perspektifler açtı.

Geriçiliğe yarar sağlayan ve Hindistan'daki komünist hareketin otoritesine ve birliğine önemli zararlar veren aşırılara karşı mücadele bize çok şey öğretti.

Olumlu ve olumsuz deneyimler Partiye, uluslararası komünist hareketin birliğini, marksizm-leninizm ve proleter enternasyonalizmi temeline dayanarak savunmayı hedef alan kararlı bir politika kabul ettirdi.

Dünya komünist hareketiyle aynı tempoda yürüyen ve kazanımlarına yardımcı olan Partimiz, saflarını sağlamlaştırmaya devam ediyor. Bunu, birliği ve disipliniyle, güçlü, her türlü mücadele biçimini özümlemiş, sosyalizme geçiş aşaması olan ulusal demokratik devrim adına tüm yurtsever ve demokrat güçleri biraraya toplamaya yetenekli bir kitle partisini kararlılıkla inşa ederek yapıyor.

TÜSTAV